

הראל חברה לביטוח בע"מ

**דוח ביניים ליום
30 בספטמבר 2014**

עמוד

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2014

1-1	דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה ליום 30 בספטמבר 2014 :
2-1	דוח סקירה
	תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקרים):
2-3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים מאוחדים
2-5	תמצית דוחות על הרווח וההפסד הכולל ביניים מאוחדים
2-7	תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון מאוחדים
2-10	תמצית דוחות על תזרימי מזומנים ביניים מאוחדים
2-13	באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
2-67	נספחים לתמצית דוחות ביניים מאוחדים:

נספח א' - נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים ("סולוי")

נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות בחברות ביטוח בקבוצה

דוח הדירקטוריון

הראל חברה לביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 ("תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל ביטוח" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2013, אשר פורסם ביום 30 במרס 2014 ("הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

1 תיאור החברה

1.1 כללי

הראל ביטוח הינה חברה פרטית, בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות"). הראל השקעות הינה חברה ציבורית, שמנייתיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב, החל משנת 1982. פעילותה של הראל השקעות, באמצעות חברות שבשליטתה, בשוק הביטוח והחיסכון ארוך הטווח וכן בשירותים הפיננסיים ושוק ההון (להלן ביחד: "הקבוצה").

פעילות הביטוח נעשית על-ידי החברה עצמה, באמצעות דקלה חברה לביטוח בע"מ ("דקלה") (חברה בת בבעלות מלאה של החברה) שעיסוקה בתחום ביטוחי הבריאות וכן בביטוח חיים- ריסק בלבד, ובאמצעות אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ ("EMI") (חברה בת בבעלות מלאה של החברה) שעיסוקה בביטוחי משכנתאות.

הפעילות בתחום החיסכון ארוך הטווח נעשית הן באמצעות החברה והן באמצעות חברות בנות, שהינן חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כדלקמן:

חברות מנהלות של קופות גמל: הראל גמל והשתלמות בע"מ (בשליטה מלאה) ("הראל גמל"); הראל עתידית קופות גמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("הראל - עתידית גמל"); וקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (בשליטה מלאה) ("קחצ"ק").

חברות מנהלות של קרנות פנסיה: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (בשליטה מלאה) ("הראל פנסיה"); מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (בשליטה מלאה) ("מנוף"); ולעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (בשליטה בשיעור של 79%), המנהלת קרן פנסיה ותיקה ("לעתיד").

הראל ביטוח הינה חברה הפעילה מעל ל- 75 שנים בתחום הביטוח. בהתאם לדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2014, החברה, יחד עם החברה הבת דקלה, מהווה כיום את את קבוצת הביטוח הראשונה בגודלה בישראל במונחי פרמיות ביטוח, עם נתח שוק של כ- 21%. בתחום הבריאות הקבוצה היא הקבוצה הגדולה והמובילה בשוק. בתחום ביטוח כללי הקבוצה הינה קבוצת הביטוח הראשונה בגודלה ובהיקף הפרמיות בביטוח חיים הקבוצה הינה הרביעית בגודלה.

1.2 בעלי המניות בחברה

החברה הינה בבעלות מלאה (100%) של החברה הציבורית הראל השקעות. נכון למועד הדוח, משפחת המבורגר (יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור) מחזיקה - בעיקר באמצעות ג.י.ן. ייעוץ כלכלי וניהול בע"מ, שהינה חברת החזקה בשליטתם המלאה - בכ- 50.27% מזכויות ההצבעה בחברה ובכ- 49.7% מהון המניות המונפק של החברה.

2 מצב כספי ותוצאות הפעולות, הון עצמי ותזרים המזומנים**2.1 שינויים מהותיים בעסקי החברה בתקופת הדוח**

- 2.1.1 דירוג מעלות להראל ביטוח
לעניין דירוג מעלות להראל ביטוח מיום 10 באוגוסט 2014 - ראה באור 7 בדוחות הכספיים.
- 2.1.2 הפסקת דירוג מעלות ל-EMI
ביום 15 ביולי 2014 הודיעה מעלות על סיום תהליך המעקב אחר הדירוג של EMI, וזאת לאור בקשתה של EMI.
- 2.1.3 הלוואה להראל פנסיה
לעניין הלוואה בסך 10 מיליוני ש"ח, שניתנה ביום 17 ביוני 2014 להראל פנסיה על-ידי החברה, לצורך עמידתה בדרישות נזילות הרכב ההון החלות עליה - ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.
- 2.1.4 מענק בגין שנת 2013
לעניין אישור הדירקטוריון מיום 17 ביוני 2014, לאופן חישוב המענקים לנושאי משרה בכירים בחברה, בהתאם למדיניות התגמול - ראה באור 11 בדוחות הכספיים.
- 2.1.5 הקצאה פרטית - הרחבת אגרות חוב סדרות ו-ז'
לעניין הרחבת סדרות אגרות חוב (סדרות ו-ז') בדרך של הקצאה פרטית, בהיקף של 70 מיליוני ש"ח ע.ג. - ראה באור 8 לדוחות הכספיים. לעניין דירוג Standard & Poors Maalot ("מעלות"), מיום 5 ביוני 2014, להקצאה הפרטית כאמור לעיל - ראה באור 8 בדוחות הכספיים.
- 2.1.6 חלוקת דיבידנד
לעניין החלטה מיום 20 במאי 2014 בדבר חלוקת דיבידנד בסך של כ-200 מיליוני ש"ח - ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים; לעניין החלטה מיום 30 במרס בדבר חלוקת דיבידנד בסך של כ-85 מיליוני ש"ח, שבוצעה ביום 2 באפריל 2014 - ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.
- 2.1.7 שטר הון ראשוני מורכב
לעניין שטר הון ראשוני מורכב שהנפיקה החברה להראל השקעות ביום 31 במרס 2014, כנגד העמדת סך של 50 מיליוני ש"ח על ידי הראל השקעות לחברה, על מנת ששכום זה יוכר כהון ראשוני מורכב בידי החברה - ראה באור 7 בדוחות הכספיים.
- 2.1.8 עסקה למתן אשראי לקבוצת עזריאלי
לעניין התקשרות החברה וגופים מוסדיים נוספים בקבוצה בעסקת אשראי בסך של 300 מיליוני ש"ח לקבוצת עזריאלי, כנגד שעבוד קניון ברמלה - ראה באור 11 בדוחות הכספיים.
- 2.1.9 היתר שליטה בסוכן תאגיד
ביום 11 במרס 2014 העניק המפקח למשפחת המבורגר היתר שליטה בסוכנות "תכנון מתקדם סוכנות לביטוח פנסיוני (2013) בע"מ" ("הסוכנות") והתיר להנפיק רישיון סוכן-תאגיד לסוכנות.

2.1.10 תשקיף מדף – הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ ("הראל הנפקות")

לעניין פרסום תשקיף מדף על ידי הראל הנפקות ביום 11 בפברואר 2014 - ראה באור 8 בדוחות הכספיים.

2.1.11 הנפקה פרטית - הרחבות אגרות חוב סדרות ו-ח'

לעניין הנפקה פרטית של כתבי התחייבות של הראל הנפקות מסדרות ו-ח', כהרחבת סדרות אלו, בהיקף של 100 מיליוני ש"ח ע.נ. - ראה באור 8 בדוחות הכספיים.

2.2 שינויים מהותיים בעסקי החברה לאחר תקופת הדוח

הצעת רכש חליפין

לעניין אישור הדירקטוריון להגשת בקשה לתיקון תשקיף המדף של הראל הנפקות, לצורך בחינת האפשרות לביצוע הנפקה והחלפת חוב בדרך של הצעת רכש חליפין – ראה ביאור 12(2) לדוחות הכספיים.

2.3 התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של החברה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

2.3.1 כללי

האינדיקטורים האחרונים לרבעון השלישי של 2014 מצביעים על צמיחה לא אחידה בכלכלה העולמית, המשך מומנטום חיובי בארה"ב ובבריטניה מול סימנים מחודשים להאטה בגוש האירו.

בארה"ב האינדיקטורים הכלכליים במהלך הרבעון השלישי המשיכו להיות חיוביים, במיוחד מכיוון שוק התעסוקה וסקרי החברות אשר הצביעו על האצה בשיעור הצמיחה במהלך הרבעון. לנוכח הנתונים החיוביים ה-FED המשך במהלך הרבעון בתהליך הצמצום ההדרגתי של תוכנית הרכישות שלו.

לעומת זאת, בגוש האירו מרבית האינדיקטורים הכלכליים היו מאכזבים והצביעו על האטה בצמיחה. הסכסוך בין רוסיה-אוקראינה המשיך במהלך הרבעון ותרם לפגיעה בצמיחה ולירידה בביטחון הצרכנים והעסקים. הבנק המרכזי האירופי המשיך והוריד את הריבית ונקט בפעילות מרחיבה נוספת.

2.3.2 התפתחויות במשק הישראלי

החברה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

2.3.3 שוק המניות

מדד ת"א 100 עלה ב- 4.2% ברבעון השלישי של 2014 וב- 8.1% מתחילת השנה. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים במהלך שלושת הרבעונים הראשונים עמד על 1.2 מיליארדי ש"ח, עלייה של 4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

2.3.4 שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב- 1.8% ברבעון השלישי של 2014 וב- 5.8% מתחילת השנה. במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של השנה מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-6.7% ומדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-4.3%. מחזור המסחר היומי באג"ח במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של השנה עמד על 4.1 מיליארדי ש"ח, ירידה של 8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

2.3.5	קרנות נאמנות
	בשוק קרנות הנאמנות נרשמו גיוסים נטו של 6.2 מיליארדי ש"ח במהלך הרבעון השלישי של 2014 ו-32.5 מיליארדי ש"ח מתחילת השנה, ירידה של 23% בהשוואה לשלושת הרבעונים הראשונים של 2013. מרבית הגיוסים המשיכו להיות בקרנות נאמנות המתמחות באג"ח (31.3 מיליארדי ש"ח מתחילת השנה) והקרנות המתמחות בחו"ל רשמו גיוסים של 4.3 מיליארד ש"ח כאשר מתחילת השנה הקרנות הכספיות רשמו פדיונות נטו של 3.5 מיליארדי ש"ח.
2.3.6	מוצרי מדדים
	על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בשוק תעודות הסל עמד על 114.4 מיליארדי ש"ח בסוף הרבעון השלישי של 2014, לעומת 101.3 מיליארדי ש"ח בסוף 2013, עלייה של 13%. בלטו לחיוב במהלך 2014 תעודות הסל המתמחות במניות בחו"ל שרשמו גיוסים של 5.9 מיליארדי ש"ח.
2.3.7	שוק המט"ח
	השקל נחלש במהלך הרבעון השלישי של 2014 ב-7.5% אל מול הדולר (לרמה של 3.695 שקל לדולר) והתחזק ב-1% אל מול האירו (לרמה של 4.6486 שקל לאירו). מתחילת השנה השקל נחלש ב-6.5% מול הדולר והתחזק ב-2.8% מול האירו.
2.3.8	אינפלציה
	על פי המדד האחרון הידוע, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 החודשים האחרונים עד מדד אוגוסט ב-0%. המדד הידוע במהלך הרבעון השלישי עלה ב-0.3% (יוני עד אוגוסט).
2.3.9	ריבית בנק ישראל
	ריבית בנק ישראל ירדה ב-0.5% ל-0.25% במהלך הרבעון השלישי של 2014.
2.3.10	אירועים מהותיים במשק לאחר תקופת הדוח
	מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר עלה ב-0.3% והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עמדה על מינוס 0.3%.

2.4 חקיקה והסדרה בתחומי פעילות הקבוצה

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של הקבוצה, מאז הדוח התקופתי:

2.4.1	כללי
2.4.1.1	הוראות דין
2.4.1.1.1	חוק ה-FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act)
	בחודש מרס 2010 חוקק בארה"ב חוק הידוע בשם FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) ("FATCA"), שלפיו מחויבים מוסדות פיננסיים זרים להעביר מידע אודות חשבונות המנוהלים על ידי לקוחות אמריקאים. בכך מרחיב החוק באופן ניכר את דרישת הגילוי והדיווח המוטלת על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות שבבעלות אמריקאים. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות סופיות על ידי משרד האוצר האמריקאי ורשות המיסוי האמריקאית המספקות הנחיות אופרטיביות ליישום החוק. באופן כללי, על פי הוראות החוק והתקנות, על מוסדות פיננסיים זרים להתקשר בהסכם עם ה-IRS שבמסגרתו יתחייב הגוף הפיננסי הזר, בין היתר, לאתר חשבונות אמריקאים, לדווח עליהם ל-IRS ולנכות מס מלקוחות שיסרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים. גוף פיננסי זר שלא יתקשר בהסכם כאמור עם ה-IRS יחויב בעצמו בניכוי מס בגין הכנסות ממקורות אמריקאים והכנסות מתקבולים על מכירה של נכסים שעשויים לייצר הכנסות ממקורות אמריקאים. הוראות החוק לא יחולו, באופן כללי, על התחייבויות (obligations) שהונפקו לפני 1 ביולי 2014.

ביום 8 באפריל 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופיים המוסדיים, ובו הודיע כי נוכח המאמצים שנעשים בימים אלו לזירוז גיבוש הסכם בין מדינת ישראל כאמור, נדרשים הגופים המוסדיים להיערך ליישום הוראות ה-FATCA עד ליום 1 ביולי 2014. כן הורה המפקח כי על גוף מוסדי לקיים דיון בדירקטוריון בדבר היערכות ליישום ה-FATCA ולקבוע מדיניות ונהלים בהתאם.

ביום 28 באפריל 2014 הגיעה ישראל ל"הסכם שבמהותו", מסוג Model 1, עם ארה"ב בנוגע ליישום FATCA, והיא צורפה לרשימת המדינות המפורסמת באתר ה-IRS (בהתאם להודעה מטעם ה-IRS, יש להתייחס למדינות אלו כאילו כבר חתמו על ההסכם). ההסכם מכיל הקלות משמעותיות בקשר עם יישום החוק. ביום 4 במאי 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים ובו הודיע כי המועד האחרון לביצוע רישום על-ידי גופים פיננסיים ישראלים לפורטל ה-FATCA לצורך קבלת GIIN, הינו יום 22 בדצמבר 2014 או מועד סמוך לו שיימסר על-ידי ה-IRS. כמו כן, בחודשים הקרובים צפויה להתפרסם חקיקה פנימית של מדינת ישראל, אשר תסדיר נושאים שונים בקשר עם יישום החוק בישראל.

במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח בוצע מיפוי של חברות הקבוצה אשר יהיו כפופות ל-FATCA, מופו הפעולות שיידרשו מכל אחת מחברות אלו על-מנת לעמוד בדרישות החוק וכן בוצע מיפוי הפעילות התפעולית והמיכונית הנדרשת מחברת הביטוח לצורך יישום הוראות החוק. כך, לצורך עמידה בדרישות תקנות ה-FATCA, ביום 27 במרס 2014 מינה דירקטוריון הראל גמל את מר צחי דברת כ-Responsible Officer מטעם הראל גמל וביום 30 במרס 2014 מינה דירקטוריון הראל ביטוח את מר איציק בסון כ-Responsible Officer מטעם הראל ביטוח.

2.4.1.1.2 ביום 24 במרס 2014 פורסם ברשומות חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, במסגרתו נקבע כי כאשר עילת התביעה היא נכות שנגרמה למבוטח ממחלה או מתאונה, תימנה תקופת התיישנות מיום שקמה למבוטח זכות לתבוע תגמולי ביטוח לפי תנאי חוזה הביטוח. ההוראה כאמור תחול על עילת תביעה שהיא נכות שנגרמה ממחלה או מתאונה שטרם התיישנה לפי הדין שחל עליה ביום תחילתו של החוק.

נוכח האמור, ביום 8 באפריל 2014 ביטל המפקח את החוזר שעניינו התיישנות בחוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לנכות, מיום 19 באוגוסט 2013.

2.4.1.2 תזכיר חוק

2.4.1.2.1 ביום 9 ביוני 2014 פורסם תזכיר חוק שעניינו תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014, במסגרתו מוצע לקבוע, בין היתר, מנגנון תאגידי לאישור עסקה למתן תגמול העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה לנושא משרה בכירה או לעובד בגוף פיננסי. כמו כן, מוצע לקבוע כי בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושא משרה ועובדי הגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, כאשר מתקרה זו יופחתו הוצאות שאינן מותרות לניכוי לצרכי מס.

2.4.1.3 חוזרים

2.4.1.3.1 ביום 30 בספטמבר 2014 פורסם חוזר שעניינו חידוש חוזה ביטוח, במסגרתו נקבעו הוראות המחייבות קבלת הסכמת בעל הפוליסה לחידוש הפוליסה, תיעוד הסכמתו, שליחת הודעה לבעל הפוליסה על תום תקופת הביטוח והוראות בעניין חידוש פוליסה ללא הסכמת בעל הפוליסה לתקופה מוגבלת. הוראות החוזר יחולו החל מיום 31 במרס 2015 בענפי ביטוח תאונות אישיות (לגבי פוליסות פרט אשר תקופת הביטוח בהן אינה עולה על שנה); ביטוח רכב מנועי-רכוש (עצמי וצד שלישי) וביטוח מקיף דירות. בנוסף, חובת משלוח ההודעה, כאמור לעיל, תחול גם בביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970. הוראות החוזר לא יחולו על ביטוחים קבוצתיים ועל פוליסות ביטוח שהותנה בהן כי תקופת הביטוח תוארך מאליה וחלק מהוראות החוזר לא יחולו על פוליסות ביטוח בהן תקופת הביטוח אינה עולה על 3 חודשים.

- 2.4.1.3.2 ביום 18 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו הסכמים למתן שירותים שמטרתו להתמודד עם החשש שמניעים זרים ישפיעו על שיקול דעתו של הבנק שמשמש הן כיועץ פנסיוני והן כמתפעל של גוף מוסדי, במסגרת הליך הייעוץ הפנסיוני. החוזר קובע כי המפקח יראה בכל התקשרות בין יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי למתן שירותי ניהול, תפעול או כל הסכם דומה כיוצרת זיקה אסורה, לפי חוק הייעוץ הפנסיוני, אלא אם היא עומדת במגבלות שנקבעו בחוזר בנוגע לתוכן השירות שיועץ פנסיוני רשאי לספק לגוף מוסדי במסגרת הסכם התפעול. כמו כן החוזר קבע מגבלה לגבי התמורה השנתית עבור הסכמי תפעול תחילתו של החוזר ביום פרסומו.
- 2.4.1.3.3 ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד – ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות). במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2014, הותרה הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל של עד 0.1% מהשווי ההוגן של התעודה, לפי מדדים שעליהם יורה המפקח, ובתנאים שיורה, ובלבד שמנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת של קופת הגמל. הוראות החוזר חלות על כל הגופים המוסדיים בישראל, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה, החל מיום הפרסום. בשנת 2014 גוף מוסדי יהא רשאי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, לפי העניין, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחרי המדדים המנויים בחוזר, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014. להערכת החברה לתקנות כאמור לא קיימת השפעה מהותית על תוצאות החברה בתקופת הדוח.
- 2.4.1.3.4 ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (שטר נאמנות). בחוזר נוספו תנאים אשר בהתקיימם גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש איגרת חוב לא ממשלתית רגילה, שהונפקה בישראל החל מיום 1 בנובמבר 2013, בשוק הראשוני או בשוק המשני (התנאים לא יחולו על הרחבות סדרה של איגרות חוב שהונפקו עד ליום 31 באוקטובר 2013) והוראה לפיה הגוף המוסדי נדרש לוודא כי שטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. הוראות החוזר נכנסו לתוקף ביום פרסומו.
- 2.4.1.3.5 ביום 10 באפריל 2014 פורסם חוזר שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים (אשר מבטל את החוזר הקיים בנושא), שקובע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזיים ועובדים אחרים בגופים מוסדיים. בחוזר נקבע כי הדירקטוריון ידון ויאשר את מדיניות התגמול, לאחר שדן בהמלצות ועדת התגמול (שתמונה על-ידו לצורך כך, בהתאם להרכב הועדה כפי שנקבע בחוזר). כמו כן, הדירקטוריון יבחן אחת לשנה את מדיניות התגמול ויקבע את אופן הפיקוח על יישומה. מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים תאושר על-ידי הדירקטוריון לפחות אחת ל-3 שנים. כמו כן, בחוזר נקבעו ההוראות הבאות: (א) התקשרות גוף מוסדי עם נושא משרה בנוגע לתנאי כהונתו והעסקתו תהא טעונה אישור ועדת תגמול ואישור הדירקטוריון, ולגבי דירקטור תהא טעונה גם אישור האסיפה הכללית; (ב) הוראות לעניין מדיניות התגמול, כגון: המדיניות תיקבע על בסיס רב שנתי, על מי תחול, השיקולים שבהתאם להם יש לקבוע את המדיניות, הבאת עקרונות התגמול לידיעת עובד בהתאם לרלוונטיות אליו; (ג) הוראות לעניין קביעת הרכיב המשתנה בתנאי התגמול: קריטריונים לקביעתו, תמהיל הרכיב המשתנה, הגבלות לגביו, הפחתתו או ביטולו ועוד; (ד) הוראות לעניין תגמול בעלי תפקידים העוסקים בבקרה, בשיווק, מכירה ותיווך; (ה) הוראות לקיום בקרה, ביקורת, תיעוד המדיניות ופרסומה. הוראות החוזר חלות, החל מיום 1 ביולי 2014, על כל הגופים המוסדיים. במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר לגבי הסכמים קיימים. ביום 1 ביולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בהתאם להוראות החוזר - ראה סעיף 3.1.2 להלן.
- 2.4.1.3.6 ביום 20 בינואר 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו עדכון הוראות בדוח תקופתי של חברות ביטוח, שמטרתו עדכון דוח תיאור עסקי תאגיד ודוח דירקטוריון הכלולים בדוח תקופתי של חברות ביטוח, כך שיהיו ממוקדים, עדכניים, תמציתיים ובמבנה אחיד. החוזר קובע הנחיות בנוגע לאופן עריכתם של הדוחות ועקרונות ביחס למבנה הדיווח של המידע הנדרש (כגון: הצגה בהירה ותמציתית של מידע, הצגת מידע עדכני ובעל השפעה מהותית בלבד, הימנעות מכפילות מידע וכיוצ"ב). הוראות החוזר חלות החל מהדוחות הכספיים לשנת 2013.

- 2.4.1.3.7 ביום 20 בינואר 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות הביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS), אשר מעדכן את מבנה הגילוי בדוחות הכספיים השנתיים של חברות הביטוח. במסגרת החוזר נקבעו הוראות הנוגעות לדרישות גילוי חדשות, עדכונים לקראת החוזר המאוחד, נתוני פרופורמה, עסקאות עם בעלי עניין ובעלי שליטה, חתימה על הדוחות ויישום דרישות גילוי בדוחות הכספיים לתקופות ביניים. תחילתן של הוראות החוזר החל מהדוחות הכספיים לשנת 2014, וניתן ליישם את הוראות החוזר החל מהדוחות הכספיים לשנת 2013.
- 2.4.1.3.8 במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח פרסם המפקח חלקים שונים בחוזר המאוחד שיחליף את כלל חוזרי המפקח ויאגד את הוראותיהם במסגרת אחת, וביניהם:
- מבוא לחוזר המאוחד - מגדיר את תחולתן ותחילתן של הוראות החוזר המאוחד ביחס לחוזרי המקור ששובצו וישובצו בפרקיו השונים של החוזר המאוחד ואת מעמדן של הוראותיו.
- פרק ההוראות לחוזה ביטוח כללי - מכיל הגדרות לחוזה ביטוח כללי והוראות בעניין חובות חברת ביטוח בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת של קרן פנסיה בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת בתחום הפעילות.
- פרק ניהול נכסי השקעה והעמדת אשראי אגב השקעות - מכיל הוראות לעניין תשתית ארגונית ותפעולית, תנאים וכללים לניהול נכסי השקעה בידי גוף מוסדי ותנאים ספציפיים לניהול נכסי השקעה של משקיע מוסדי, לניהול נכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה של חברות ביטוח ולניהול נכסים המוחזקים כנגד הון עצמי של חברה מנהלת.
- פרק ביקורת פנימית - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מבקר פנים.
- פרק ניהול סיכונים - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מנהל סיכונים.
- פרק רואה חשבון מבקר - מכיל הוראות לעניין מינוי וכהונה של רואה חשבון מבקר.
- כניסתן לתוקף של מרבית ההוראות ביום 1 באפריל 2014, ושל חלקן ביום 1 במאי 2014.
- כמו כן, המפקח פרסם טיוטות של פרקים שונים בחוזר המאוחד, וביניהן שער הוראות למוצרים, פרק ממשל תאגידי וניהול סיכונים, פרק הדיווחים לממונה על שוק ההון, פרק המדידה, פרק מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי ופרק הוראות לתוכניות ופוליסות ביטוח בריאות.
- 2.4.1.4 טיוטות חוזרים
- 2.4.1.4.1 ביום 13 בנובמבר 2014 פורסם חוזר סוכנים ויועצים שעניינו מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי בו נקבעו הוראות אשר בהתקיימן גוף מפוקח (גוף מוסדי, סוכן ביטוח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח, או בעל רישיון כהגדרתו בחוק הייעוץ הפנסיוני, וכן עובד של מי מאלה) יהא רשאי להתקשר עם גוף חיצוני (מי שאינו בעל רישיון) בקשר לשיווק או מכירת מוצר ביטוח פרט, שאינו קבוצתי. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.
- 2.4.1.4.2 ביום 1 בינואר 2014 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה העברת כספים למבטח משנה מחוץ לישראל, במסגרתה מוצע לקבוע תנאים להעברת כספים למבטח משנה ומקרים בהם נדרשת קבלת בטוחות לזכות חברת הביטוח. ההוראות מציעות לצמצם את המקרים בהם נדרשת בטוחה והן חלות החל משנת 2014 ואילך. טיוטת החוזר נמצאת בדיונים בין המפקח לחברות הביטוח.
- 2.4.1.5 הנחיות והבהרות
- 2.4.1.5.1 ביום 12 באוגוסט 2014 פרסם המפקח עמדת ממונה בנושא "יום עסקים", על-פיה יום עסקים הינו כל יום, למעט - יום שבת, יום שישי, ימי שבתון, ימי חג/ערבי חג/צום כפי שפורטו בעמדת הממונה. כמו כן, תחילתו של יום עסקים תהא עם סיום יום העסקים שקדם לו וסופו בשעה 18:30 באותו יום עסקים.

- 2.4.1.5.2 ביום 4 באוגוסט 2014 פורסמה עמדה משותפת של רשות ניירות ערך ובנק ישראל בנוגע להחזקת מניות הבנקים על ידי חברות המנפיקות תעודות סל. במסמך מוצע מתווה לפתרון הבעיה שנוצרה בבתי השקעות שיש בהם חברה המנפיקה תעודות סל, עקב אחזקת מניות הבנקים בשיעור של מעל 5% ללא היתר מבנק ישראל. על פי המתווה המוצע, החברה תוכל להנפיק תעודת סל על מדד ת"א בנקים שתהיה "תעודה שקופה" - תעודה שבה אמצעי השליטה בנכסי התעודה (מניות הבנקים) יוקנו למשקיעים המחזיקים בתעודה ולא למנפיק התעודה. כמו כן, תוכל החברה להפוך תעודה קיימת שהינה "תעודה אטומה" (תעודה שבה אמצעי השליטה בנכסי התעודה מוקנים למנפיק התעודה) ל"תעודה שקופה", בהסכמת המחזיקים בתעודה. המתווה כאמור טרם אושר על ידי הגורמים הרלוונטיים.
- 2.4.1.5.3 ביום 5 ביוני 2014 פורסמה טיוטת הכרעה עקרונית שעניינה חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, בה מוצע לקבוע כי על חברת ביטוח למסור למבוטח בעל מוגבלות שניתן לו יחס שונה בחוזה ביטוח או שחברת ביטוח מסרבת לבטחו, בתוך 90 ימים, הודעה מנומקת בכתב, ולציין בה את כל הפרטים המפורטים בטיוטה. טיוטת ההכרעה נמצאת בדיונים בין המפקח לחברות הביטוח.
- 2.4.1.5.4 ביום 6 באפריל 2014 פרסם המפקח מכתב שעניינו ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום, לפיו היה על הגופים המוסדיים לערוך במהלך חודש יוני 2014 תרגיל מבוקר להמשכיות עסקית בעת מלחמה כוללת, וזאת בהמשך לתרגיל שנערך במהלך חודש אוקטובר 2013. עיקרו של התרגיל היה בחינה מתודית בהנהלה הבכירה של הגוף המוסדי, של מוכנותו לתרחיש בו אתר הפעילות הראשי של החברה ספג פגיעה קשה וכתוצאה מכך הוא איננו זמין. בהתאם לכך ביום 26 ביוני 2014 בוצע תרגיל המשכיות עסקית בקרב הגופים המוסדיים בקבוצה. ביום 23 בספטמבר 2014 פרסם המפקח עמדת ממונה בנושא ממצאי ביקורות בנושא המשכי עסקית, במסגרתה צוינו ממצאי התרגיל בחלוקה לתחומים שונים, ובה נקבע כי לאור חשיבות הנושא תימשך בחינת היערכות הגופים המוסדיים להמשכיות עסקית בביקורות פרטניות ובתרגילים, לרבות בחינת הטיפול בליקויים שנתגלו בגופים המוסדיים במהלך התרגילים.
- 2.4.1.5.5 ביום 12 בפברואר 2014 פרסם המפקח מסמך מדיניות לשליטה בגוף מוסדי, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין שליטה בגוף מוסדי ולעניין הגשת בקשה להיתר שליטה בגוף מוסדי. הוראות המדיניות חלות על כל מבקש היתר חדש ועל מחזיק היתר שליטה קיים, בהתאמות הנדרשות, כאשר נעשה שינוי בהיתר בו הוא מחזיק, אלא אם לדעת המפקח מדובר בשינוי בלתי מהותי של ההיתר.
- 2.4.2 ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
- 2.4.2.1 הוראות דין
- 2.4.2.1.1 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבע כי הגדרת "מועד קבלת הבקשה" תהא מועד קבלת בקשה מלאה וחתומה וכן קבלת טפסי הצטרפות מלאים. כמו כן, נקבע כי העברת כספים מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לקצבה תעשה רק אם הקופה המקבלת הינה קופת גמל משלמת לקצבה. בנוסף, נקבע כי ההגבלות החלות על העברת כספים ממרכיב פיזיים תחולנה רק לגבי עמית שגילו מתחת לגיל 60. עוד נקבע כי פיצוי בגין איחור בהעברה יבוצע בתוך 15 ימים, במקום 10 ימים הקבועים כיום, וכן נקבעו הוראות לגבי פיצוי של גוף מנהל של קופה מקבלת ככל שלא פעל בהתאם להוראות המפקח או במקרים בהם הגוף המנהל של הקופה המקבלת הוא שאחראי לעיכוב. תחילתן של התקנות 30 ימים מיום פרסומן.
- 2.4.2.1.2 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014, אשר קובעות את האמצעים בהם רשאי מעסיק להעביר תשלומים לקופת גמל, הפרטים שעליו למסור לחברה המנהלת בעת ביצוע ההפקדה, מועדי התשלום ועוד. המעסיק יעביר את הדיווחים באופן ממוכן, בממשק אחיד. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2016.

- 2.4.2.1.3 ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. החוק מסדיר את נושא חלוקת הזכויות הפנסיוניות בין בני זוג שהתגרשו/נפרדו, באמצעות גופים מוסדיים. החוק יחול על כל בני זוג אשר לאחד הצדדים קיימות זכויות פנסיה בגינן צריך לבצע חלוקת רכוש על פי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני, מכוח חוק הגמלאות או במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות או בפוליסות ביטוח, קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. כמו כן, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין זכאותו של בן זוג לזכויות פנסיוניות במקרה בו נפטר/ה בן/ת הזוג הזכאי לפני בן הזוג ממנו התגרש. כן נקבע כי בגין זכויות שניתן לעשות כן, החלק של הגרושה/ה יחולק בהתאם להסכם כבר במועד חלוקת הרכוש באופן שבו הגוף המוסדי יפתח חשבון על שם בן/ת הזוג השני/ה ויעביר אליו את הזכויות להן הוא זכאי, כך שהתשלום יבוצע ישירות על ידי הגורם המשלם. זכויות אלה יהיו כשל עמית מוקפא ויהיו מוגנות מעיקול ומשעבוד. מועד מימוש הזכויות יהיה לפי מועד המימוש של בן הזוג בגינו בוצעה חלוקת הרכוש ויחולו על זכויות אלה כללי המיסוי שהיו חלים על בן הזוג בגינו נצברו הזכויות כאילו היה מקבל את מלואן.
- 2.4.2.1.4 ביום 12 ביוני 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית)(תיקוף), התשע"ד-2014. בתקנות נקבע כי: (א) משקיע מוסדי ישתתף ויצביע בכל אסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו; (ב) משקיע מוסדי המחזיק ניירות ערך של תאגיד פיננסי או של תאגיד השולט בתאגיד פיננסי או של תאגיד בנקאי, ישתתף ויצביע באסיפה הכללית של התאגיד כאמור, באופן שיאושר בידי רוב הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי, אם נושא ההחלטה המובאת לאישור האסיפה הכללית הוא אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה או אישור עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית בסעיפים המנויים בתקנות.
- במקביל, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל, אשר מעדכן הוראות ביחס לאופן ההתקשרות בין גופים מוסדיים לבין גורם מקצועי אשר עוסק במתן המלצות ביחס לנושאים העולים להצבעה באספות כלליות ולמידת ההסתמכות על המלצותיו. תחילתן של הוראות החוזר ביום 12 ביוני 2014, למעט הוראה אשר תכנס לתוקף ביום 1 באוגוסט 2014.
- בעקבות התיקונים שנערכו בחוזר כאמור, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (השתתפות גופים מוסדיים באספות כלליות), לפיו בפרק ניהול נכסי השקעה נוסף סעיף בו נקבע כי בהתקיים התנאים המפורטים בו, חזקה כי המשקיע המוסדי וועדת ההשקעות שלו קיימו את חובתם לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), תשס"ט-2009, לבחון את כשירותו של הגורם המקצועי ולהשתכנע כי הוא פועל לגיבוש המלצותיו תוך השקעת המשאבים הנדרשים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2014.
- הוראות שני החוזרים דלעיל חלות על חברות ביטוח - לגבי התחייבויות תלויות תשואה, על חברות מנהלות - לגבי קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולן ועל קרנות הפנסיה הוותיקות.
- 2.4.2.1.5 ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה)(הוראת שעה), התשע"ד-2014. התקנות קובעות כי עמית אשר באחד מחשבונותיו בקופת גמל מורשית (קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל אישית לפיצויים, שאינה קופת ביטוח) קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד, יהא רשאי למשוך את כספי התגמולים מחשבונו בקופה בסכום חד פעמי, בכפוף לתנאים הבאים: (א) בחשבונו בקופת הגמל המורשית לא הופקדו כספים מיום 1 בינואר 2012 ואילך; (ב) לא הועברו לחשבונו של העמית או ממנו כספים מקופת גמל אחרת או אל קופת גמל אחרת, לפי העניין, מיום 1 בינואר 2013 ואילך; (ג) היתרה הצבורה הכוללת של העמית בכל חשבונותיו בקופת הגמל המורשית ביום שלפני יום 1 בינואר 2013 לא עלתה על 7,000 ש"ח. התקנות בתוקף עד ליום 31 במרס 2015.
- ביום 26 במרס 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, במסגרתו נקבעו הוראות בנוגע להודעות ופרסומים לעמיתים בנוגע למשיכת הכספים המותרת על פי התקנות דלעיל ודיווחים למפקח. סכום הצבירה בחשבונות עליהם חלה ההוראה אינו מהותי ביחס לסך הנכסים המנוהלים בחברות המנהלות בקבוצה. בשלב זה נמשכו כספים בהיקף לא מהותי.

- 2.4.2.1.6 ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול)(תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבע כי קופת גמל שאינה קופת ביטוח תהיה רשאית לגבות מעמית, אשר באחד מחשבונותיו קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008, דמי ניהול על פי הגבוה מבין דמי הניהול המקסימליים הקבועים בתקנות עובר לתיקון או סכום שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש, וזאת החל מיום 1 בינואר 2016.
- 2.4.2.1.7 ביום 1 בינואר 2014 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון), התשע"ד-2013, במסגרתו הוארך תוקף הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות, עד ליום 31 במרס 2014. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2014.
- ביום 1 באפריל 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, במסגרתן הוגבל שיעור ההוצאות אותו ניתן לגבות מנכסי החוסכים בנוסף על דמי הניהול, וכן נקבע כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלת ניהול חיצוני", עד ליום 31 בדצמבר 2017, לא יעלה על 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על-ידי הגוף המוסדי. תחילתן של התקנות ביום 1 באפריל 2014 (נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שבוצעו לפני יום התחילה).
- 2.4.2.2 הצעות חוק, תזכיר חוק וטיטות תקנות
- 2.4.2.2.1 ביום 16 בספטמבר 2014 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 1), התשע"ד-2014 שמטרתו להגביר את השקיפות לגבי דמי הניהול הנגבים ממצטרפים חדשים, זאת לצורך הקמת מחשבון דמי ניהול באמצעותו ניתן יהיה להשוות בין דמי הניהול בקופות השונות, במסלולי החיסכון הפנסיוני השונים על ידי הסמכת המפקח לקבל מחברות מנהלות של קופות הגמל דיווחים אודות דמי הניהול שנקבעו עבור מצטרפים חדשים וכן לקבוע כי חברה מנהלת תהיה רשאית לגבות ממצטרפים חדשים דמי ניהול רק בשיעורים שדווחו למפקח.
- 2.4.2.2.2 ביום 10 במרס 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע באמצעות בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כמו כן, המעביד לא יוכל להתנות מתן שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי הניהול בעבור עובדיו, בביצוע העסקה כאמור; (ב) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין קיום התנאי, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהמומחה; (ג) החלת מגבלות בעניין אבטחת מידע, החלות כיום לגבי מידע המועבר באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, גם על כספים, אשר יועברו בעתיד באמצעות המסלקה ועל נתונים אודות הכספים כאמור.
- 2.4.2.3 חוזרים
- 2.4.2.3.1 ביום 16 בנובמבר 2014 פורסם חוזר שעניינו התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כסויים ביטוחיים, שמטרתו לקבוע הוראות אשר יצמצמו את החשש לניגודי עניינים בין המעסיק לבין עובדיו, במסגרת ההצטרפות להסדרי חיסכון פנסיוני, וכן למנוע התניית הנחה בדמי ניהול במוצר פנסיוני או בעלות הכיסוי הביטוחי ברכישת מוצר או שירות אחר. הוראות החוזר חלות לגבי פוליסות ביטוח חיים, רישק מוות או אובדן כושר עבודה, אישיות או קבוצתיות, שישוקו או יחודשו לאחר מועד התחילה של החוזר. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.
- 2.4.2.3.2 ביום 12 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה, בו נקבעו הוראות לתשלום כספי עמית שנפטר, אשר יתרתו אינה עולה על 5,000 ש"ח, ללא המצאת צו ירושה או צו קיום צוואה, במקרים בהם אין בידי הגוף המוסדי הוראת מינוי מוטבים. הוראות החוזר חלות על כל החברות המנהלות של קופות גמל שאינן קופות ביטוח ואינן קרנות פנסיה ותחילתו מיום פרסומו.
- 2.4.2.3.3 ביום 27 ביולי 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה. החוזר קובע כי התחייבות חברה מנהלת להנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו. כן קובע החוזר את אופן חישוב הקצבה וכי ההנחה בדמי הניהול תינתן למשך כל תקופת תשלום הקצבה. הוראות

החוזר חלות על כל החברות המנהלות של קרנות הפנסיה החדשות, החל מיום פרסומו.

2.4.2.3.4 ביום 23 ביולי 2014 פורסם חוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, אשר קובע מתכונת דיווח שנתי ורבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, לרבות פוליסות קבוצתיות לביטוח חיים למקרה מוות ואובדן כושר עבודה. החוזר מחליף שורה של חוזרים בנושא, מרחיב את חובות הגילוי המוטלות על גופים מוסדיים ומפשט את המידע המוצג בדות, כך שהדוח ישמש כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים. הוראות החוזר יחולו החל מהדוח השנתי לשנת 2014, למעט הוראות לגביהן נקבע שיכנסו לתוקף החל מהדוח השנתי לשנת 2015.

2.4.2.3.5 ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות). בחוזר נקבע באילו מדדים ותנאים תותר הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל (בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון מס' 2), התשע"ד-2014). הוראות החוזר חלות החל מיום הפרסום על כל הגופים המוסדיים בישראל, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה. בשנת 2014 גוף מוסדי יהא רשאי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחרי המדדים המנויים בחוזר, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014.

2.4.2.3.6 ביום 5 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בנוגע להסדרת הצטרפות עמית לקופת גמל שאינה קופת ביטוח או קרן פנסיה. במסגרת החוזר בוטלה חובת קבלת מסמך הצטרפות חתום על ידי העובד וצילום תעודת הזהות שלו. כמו כן החברה המנהלת רשאית לקבל מסמך מינוי מוטבים שאינו מקור, בכפוף לכך שתבצע שיחת טלפון עם העמית, תאשר את הוראות המינוי, וכן תתעד את השיחה עמו. תחילתו של החוזר 30 יום ממועד פרסומו.

2.4.2.4 טיוטות חוזרים

ביום 5 בנובמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל במסגרתה מוצע לקבוע כללים לניהול מסלולי השקעה בקופת גמל שאינה קרן השתלמות, הכוללים מודל השקעות תלוי גיל לעמיתים חדשים שאינם מקבלים קצבה, מסלול השקעה לקצבאות, ומסלולי השקעה מתמחים.

2.4.2.5 הנחיות והבהרות

2.4.2.5.1 ביום 2 ביוני 2014 פרסם המפקח הבהרה בעניין סעיף 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לפיה מניעת אפשרות של עובד לממש הצטרפות לקופת גמל מסוימת, לרבות מניעת הצטרפות בהתאם לתנאים שהוסכמו בין העובד לבין קופת הגמל, אינה עומדת בהוראות סעיף 20(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

2.4.2.5.2 ביום 27 באפריל 2014 פורסמה טיוטת הכרעה עקרונית לעניין הצטרפות לביטוח חיים קבוצתי, במקרים בהם מבטחים צורפו לביטוח חיים קבוצתי מבלי שניתנה הסכמתם המפורשת בכתב ומראש והם נשאו בעלות הביטוח (בצורה מלאה או חלקית). במסגרת הטיוטה, מוצע לקבוע כי במקרים בהם לא אירע מקרה ביטוח, יהא על חברת הביטוח לקבל הסכמה מפורשת בכתב של מבטחים בביטוח חיים קבוצתי להמשיך להיות מבטחים בחברה. ללא קבלת הסכמה כאמור - תבטל חברת הביטוח את הכיסוי הביטוחי ותשיב את הפרמיה ישירות למבוטח (או את החלק היחסי למעסיק, במידה ושילם חלק מהפרמיה), בגובה סך הפרמיה ששולמה החל ממועד הצטרפותו לראשונה לביטוח, ולכל היותר שלוש שנים ממועד פרסום הטיוטה כמחייבת, ועד למועד ביטול הכיסוי הביטוחי (בצירוף הפרשי הצמדה וריבית). טיוטת ההכרעה העקרונית נמצאת בדיונים בין המפקח לחברות הביטוח.

2.4.3 ביטוח בריאות

2.4.3.1 טיוטת תקנות

ביום 26 באוקטובר 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי לחברי קופות חולים), התשע"ד-2014, במסגרתה נקבע כי מבטח לא יוציא פוליסה לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי

קופות חולים אלא לפי הוראות התקנות ויכלול בה את ההוראות הקבועות בתוספת לתקנות. כן נקבעו בטיטה הוראות לעניין הצטרפות לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים, העדר תקופת אכשרה ומעבר מבטוחים בין תכניות ביטוח, עקב מעבר בין קופות חולים. בנוסף נקבעו הוראות לעניין הצטרפות מבטוח יליד שנת 1955 או מוקדם יותר, שהיה מבטוח בביטוח סיעודי קבוצתי, ללא בחינת מצב רפואי קודם, בכפוף לתנאים שנקבעו בתקנות. תחילתן של התקנות ביום 1 באפריל 2015 והן יחולו על חוזים לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות חולים שיכרתו או יחודשו החל ממועד התחילה. לצד התקנות פורסמה טיוטת חוזר ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות חולים, במסגרתה נקבעו הוראות לעריכת ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות חולים, חובת חברת ביטוח לפנות למבוטח, העומד בתנאים הקבועים בחוזר, ולהציע להצטרף לפוליסה לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות חולים, הוראות לעניין העברת מידע בין חברות ביטוח למבוטח ובין חברות הביטוח עצמן בעקבות מעבר המבוטח בין קופות חולים. הוראות החוזר יחולו לגבי תכניות לביטוח קבוצתי לחברי קופות חולים שיונהגו או יחודשו החל מיום 1 באפריל 2015.

2.4.3.1.1 ביום 18 באוגוסט 2014 פורסמה טיוטת תיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח/ביטוח בריאות קבוצתי), התשע"ד-2014, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, הוראות בנושא קבלת הסכמת המבוטח בעת חידוש פוליסה במקרה בו דמי הביטוח הועלו מעבר למגבלה הקבועה בטיטות התקנות או במקרה בו בוטלו אחד או יותר מהכיסויים הבסיסיים והוראות בנושא ביטול הפוליסה במקרה שבו לא התקבלה הסכמת המבוטח. כן מוצע לקבוע הוראות לעניין ההודעות שעל חברת הביטוח לשלוח למבוטח בעת סיום פוליסה קבוצתית ובעת סיום הזיקה בין מבוטח לבין בעל הפוליסה.

2.4.3.2 טיוטת חוזר

ביום 13 בנובמבר 2014 פורסם חוזר שעניינו ביטוח נסיעות לחו"ל קבוצתי לחברי קופות חולים וללקוחות סוכנויות נסיעות, במסגרתו נקבעו עקרונות לפיהם תתיר המפקחת לקופת חולים או לסוכנות נסיעות להיות בעלת הפוליסה בביטוח נסיעות לחו"ל קבוצתי, וכן הוראות למכירת פוליסות לביטוח נסיעות לחו"ל קבוצתי שנכרתו או חודשו טרם מועד תחילת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח/ביטוח בריאות קבוצתי), התשס"ט-2009. הוראות החוזר חלות על פוליסות לביטוח נסיעות לחו"ל קבוצתי שיימכרו החל מיום 1 במאי 2015, לרבות פוליסות שהן מכח חוזי ביטוח שנכרתו או חודשו טרם מועד תחילת החוזר.

2.4.3.3 הנחיות והבהרות

2.4.3.3.1 ביום 7 ביולי 2014 פורסמה טיוטת עמדת ממונה שעניינה הגדרת מקרה הביטוח בביטוח סיעודי. טיוטת העמדה מבהירה כי התכלית שבבסיס שיטת קביעת הזכאות על דרך של בחינת ADL, הינה לבחון האם מבטוח מסוגל, או לא, לבצע בכוחות עצמו את פעולות תפקודי היום יום. לשם כך, קובע חוזר עריכת תכנית לביטוח סיעודי מבחן מהותי, שקיבל גם ביטוי כמותי ("לפחות 50% מהפעולה"), תוך שלא הייתה כל כוונה שהמבחן המהותי יהפוך להיות תחשיב מספרי בלבד. לפיכך, לשיטת המפקח, ככל שפעולה, מבחינה מהותית, אינה ניתנת לביצוע, לא יתכן, כי ייקבע על ידי חברת הביטוח כי ניתן לבצע לפחות 50% ממנה. הטיטה מציעה לקבוע, כי בעת יישוב תביעות, על חברת ביטוח לבחון האם מבטוח מסוגל לבצע בכוחות עצמו חלק מהותי מהפעולה, כך שהבחינה תיעשה לפי הפרשנות התכליתית שלעיל. טיוטת עמדת הממונה נמצאת בדיונים בין הממונה לחברות הביטוח. בשלב זה, לא ניתן להעריך את השפעת טיוטת עמדת הממונה על החברה, אם תהפוך לעמדת ממונה.

2.4.3.3.2 ביום 9 באפריל 2014 פורסמה טיוטת עמדת ממונה שעניינה תכנית לביטוח סיעודי פרט מסוג תלויות תשואה הקובעת עקרונות לתכנית מסוג זה כגון הכללת מנגנון איזון לפיו תבוצע התאמה בדמי הביטוח או בסכום תגמולי הביטוח, ניהול נכסים המוחזקים כנגד התחייבויות חברת הביטוח למבוטחים בתכנית במסגרת התחייבויות מסוג 20 (התחייבויות תלויות תשואה), הכללת מנגנון בתכנית הכולל מתן אפשרות למבוטח להעביר לחברה את סיכון ההשקעה, באופן חלקי או מלא, החל מגיל מסוים. בנוסף, החל ממועד קבלת תגמולי הביטוח החברה תישא בסיכון ההשקעה באופן מלא.

2.4.3.4 ועדת גרמן

ביום 25 ביוני 2014 פורסמו המלצות הוועדה המייעצת שהוקמה על ידי שרת הבריאות לחיזוק מערכת הבריאות הציבורית ("ועדת גרמן"). בתחום הביטוחים הרפואיים (שב"ן וביטוחים מסחריים) הוועדה המליצה לפרק את רבדי תוכניות השב"ן לשלושה רכיבים בלתי תלויים, אשר לא יהיה ביניהם סבסוד צולב: (א) רכיב ראשון - ניתוחים, ייעוץ אגב ניתוח, יעוצים וחוות דעת שנייה. לרכיב זה יהיו תנאים אחידים לכל תוכניות השב"ן ולחברות הביטוח

ושיעור השתתפות עצמית זהה. לא ניתן יהיה למכור כיסוי לניתוחים או ייעוץ מלבד כיסוי זה אלא באישור המפקח ומשרד הבריאות, תעריפי הביטוח יבדקו ויעודכנו אחת לתקופה, יקבע נוהל להודעה על חידוש הביטוח בתום תקופת הביטוח, הפרמיה תשתנה לפי קבוצות גיל שיקבעו מראש ובאופן אחיד לקופות ולחברות הביטוח, שינוי פרמיות יהיה רק במועד שיקבע לכלל המבוטחים, הפרמיה לא תהיה תלויה בשאלה אם מבוטח רכש או לא רכש מוצר אחר, לא ניתן יהיה למכור מוצר ביטוח לכיסוי או הפחתה של ההשתתפות העצמית וביצוע הניתוחים ייעשה רק על ידי רופאים שבהסדר; (ב) רכיב שני - תרופות, הריון, שיניים, התפתחות הילד, העמקת שירותי סל; (ג) רכיב שלישי - כל השאר. המלצות נוספות של הוועדה בנוגע לביטוחים הבריאות הינן; (א) ביטול כתבי שירות שאין בהם צורך; (ב) קביעת חובת שיבוב דו-צדדית בין קופות החולים לחברות הביטוח; (ג) איסור קשר בין חברת ביטוח לקופה בתפעול או בהסדרי רכש; (ד) קביעת קוד אתי בנוגע לפרסום ביטוחי בריאות; (ה) קיום בקרה של יועצים בלתי תלויים על הניתוחים במערכת הפרטית; (ו) גיבוש מנגנון לצמצום התמריצים הקיימים להסגרת חולים מהציבורי לפרטי; (ז) הקמת ועדה מייצגת לבחינת יתר מרכיבי השב"ן הנמכרים כיום בחבילה (bundle) ופיקוח עליהם; (ח) מסירת מידע לרגולטורים ולציבור לגבי מחירים, תורים, עלויות שיווק וכיוצא"ב; (ט) איסור הסדרי בלעדיות לגבי נותני שירותים (מנתחים ומוסדות); (י) הקמת אתר השוואת מחירים ואתר אינטרנט שיאפשר למבוטחים לברר אילו פוליסות בריאות ושב"ן קיימות על שםם; (יא) הסמכת המפקח על הביטוח לבחינת ה-Loss Ratio של חברות הביטוח והתערבותו במידת הצורך; (י"ב) הסרת חסמים למעבר מבוטחים מפוליסות קיימות לפוליסות חדשות ופיקוח כי חברות הביטוח לא יוכלו לחייב מבוטחים לעזוב את פוליסות הפרט. בשלב זה, לא ניתן להעריך את השפעת תוצאות המלצות הוועדה על החברה, בין היתר לאור כך שבהליכי אימוץ ההמלצות להוראות חקיקתיות יתכנו שינויים, לא ידוע האם הפוליסה האחידה ברובד הראשון תביא לייקור הפרמיות עבור יתר הרבדים ולא ניתן להעריך מה תהיה תגובת ציבור המבוטחים הקיימים לשינויים האפשריים במתכונת הכיסוי הביטוחי.

	2.4.4	ביטוח כללי
	2.4.4.1	הוראות דין
2.4.4.1.1		ביום 10 באפריל 2014 פורסמו ברשומות תקנות התעבורה (תיקון מס' 5), התשע"ד-2014, במסגרתן מוטלת חובה על כל שמאי רכב או מנהל מקצועי של מפעל בודק, לדווח לרשות הרישוי על כלי רכב שנגרם לו נזק בטיחותי, כהגדרתו בתקנות, ובהתאמה תרשום רשות הרישוי הרכב כי לרכב נגרם נזק בטיחותי. תחילתן של התקנות ביום 1 באוגוסט 2014.
2.4.4.1.2		ביום 21 בפברואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013, בהן נקבע אופן חישוב סכום עתודות הביטוח שיחזיק מבטח בביטוח כללי.
		לצד התקנות פרסם המפקח חוזר שעניינו חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי הקובע הוראות לדרך חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי, תוך פירוט אופן חישוב ההפרשות שעל מבטח לכלול במסגרתן והוראות לאופן חישוב עתודות עודף הכנסות על הוצאות בענפי הביטוח המפורטים בחוזר. החל מיום 31 במרס 2014 לא יידרש חישוב עתודת עודף הכנסות על הוצאות. ביום 20 בינואר 2014 תוקן החוזר, כך שהוראה זו תחל ביום 31 בדצמבר 2014 (ולא ביום 31 במרס 2014). הוראות החוזר חלות על כל חברות הביטוח החל ממועד תחילת התקנות. לפרטים נוספים ראה באור 3 לדוח הכספי.
	2.4.4.2	הצעות חוק, תזכירי חוק וטייטת תקנות
2.4.4.2.1		ביום 1 במאי 2014 פורסמה טיוטה שניה של תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן)(תיקון), התשע"ד-2014, אשר במסגרתה מוצע לתקן את תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986, אשר קובעות את הפוליסה התקנית לביטוח דירות ותכולתן.
	2.4.4.3	הנחיות והבהרות
2.4.4.3.1		ביום 26 במאי 2014 פרסם המפקח מכתב שעניינו עקרונות לניסוח תכנית ביטוח - עמדת ממונה, במסגרתו הורה על דחיית מועד תחילתן של הוראות עמדת הממונה שפורסמו ביום 10 ביולי 2013, לגבי ענף ביטוח מקיף לדירות, כך שתחילתן לגבי ענף זה תהיה ביום 1 ביוני 2015.

2.5 תמצית נתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של הראל ביטוח

2.5.1 תמצית נתונים מהדוחות התוצאתיים המאוחדים של הראל ביטוח (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		שינוי ב- %	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2013	2014		2013	2014	
						מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
3,810,001	917,849	943,751	-	2,827,215	2,835,401	פרמיות שהורווחו ברוטו
825,563	199,596	221,395	16	568,566	661,040	הכנסות מדמי ניהול
340,639	52,539	(68,899)	-	250,952	(91,139)	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים
25,300	4,444	16,370	-	16,848	37,304	רווח מניהול קופות גמל
44,798	12,691	15,420	12	34,271	38,302	רווח מניהול קרנות פנסיה
410,737	69,674	(37,109)	-	302,071	(15,533)	סך הכל רווח (הפסד) ממגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
421,673	98,016	(5,729)	(75)	307,283	77,033	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל ממגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
						מגזר ביטוח כללי
3,111,095	778,445	814,387	3	2,321,952	2,391,255	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,775,688	439,655	449,757	-	1,333,085	1,331,771	פרמיות שהורווחו בשייר
201,296	31,203	20,485	20	139,543	167,221	סך הכל רווח ממגזר ביטוח כללי
207,660	42,051	39,166	79	130,500	233,619	סך כל הרווח הכולל ממגזר ביטוח כללי
						מגזר ביטוח בריאות
3,192,205	832,537	929,480	12	2,360,679	2,652,945	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,986,116	772,446	872,813	13	2,198,824	2,491,907	פרמיות שהורווחו בשייר
183,363	40,893	44,313	4	125,835	131,308	סך הכל רווח ממגזר ביטוח בריאות
190,429	48,651	52,234	27	128,368	162,698	סך כל הרווח הכולל ממגזר ביטוח בריאות
						פריטים שלא נכללו במגזרי הפעילות
301,270	83,758	71,330	(7)	229,039	212,660	רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון
5,158	1,074	1,206	6	3,680	3,907	הכנסות מעמלות
39,381	8,471	10,713	8	29,687	32,095	הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו
136,186	50,487	30,989	(34)	113,189	74,538	לדוחות מגזרי פעילות
*999,207	*174,846	64,497	(41)	*680,109	399,720	הוצאות מימון, נטו
634,859	101,779	35,939	(40)	422,932	254,466	רווח לפני מס
						רווח נקי לתקופה
15,399	30,212	50,556	-	(9,365)	146,957	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו
650,258	131,991	86,495	(3)	413,567	401,423	סך הכל הרווח הכולל לתקופה
634,813	101,785	35,776	(40)	422,814	254,210	רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות בחברה
46	(6)	163	-	118	256	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות מיעוט
18%	8%	9%	(5)	15%	14%	תשואה להון העצמי במונחים שנתיים באחוזים

* לעניין סיווג מחדש של מספרי השוואה ראה באור ג בדוחות כספיים.

תמצית נתונים מהמאזנים המאוחדים של הראל השקעות (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2013	שינוי ב- %	2013	2014	
*64,664	12.7	*62,467	70,395	סך המאזן
31,535	19.0	29,999	35,697	נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
19,972	6.8	19,648	20,978	השקעות פיננסיות אחרות
887	0.3	890	893	נכסים בלתי מוחשיים
5,358	2.0	5,258	5,363	נכסי ביטוח משנה
התחייבויות ביטוחיות (עתודות ביטוח ותביעות תלויות) בביטוח חיים				
28,048	18.8	26,675	31,703	בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
10,915	4.9	10,732	11,259	בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
10,115	-	10,106	10,110	בביטוח כללי
5,953	17.4	5,696	6,687	בביטוח בריאות (תלוי תשואה ושאינו תלוי תשואה)
55,030	12.3	53,208	59,759	סה"כ התחייבויות ביטוחיות
3,617	7.3	3,479	3,734	הון עצמי המתייחס למחזיקי ההון של החברה

* לעניין סיווג מחדש של מספרי השוואה ראה באור 2 ג בדוחות כספיים.

נכסים המנוהלים עבור מבטחים ועמיתים בקבוצה (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2013	שינוי ב- %	2013	2014	
31,535	19.0	29,999	35,697	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
52,562	19.2	49,618	59,145	עבור עמיתים קופות גמל וקרנות פנסיה*
84,097	19.1	79,616	94,842	סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבטחים ועמיתים בקבוצה

* סך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה, אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

2.6 נתונים נוספים אודות תוצאות הפעילות

הסך הכולל של הפרמיה המורוחת מעסקי הביטוח בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 7.88 מיליארדי ש"ח, לעומת כ- 7.51 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הסך הכולל של הפרמיה המורוחת מעסקי הביטוח הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 2.69 מיליארדי ש"ח, לעומת כ- 2.53 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל, המורכב מהרווח לאחר מס בתקופת הדוח בתוספת השינוי נטו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה ושינויים אחרים בהון העצמי, הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 401 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 414 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הכולל ביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 217 מיליוני ש"ח לפני מס, וכ- 135 מיליוני ש"ח לאחר מס. הצורך בהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות כאמור, נובע בעיקרו בשל ירידת התשואות הנמשכת, הירידה המתמשכת בריבית חסרת הסיכון והירידה בתשואות הגלומות בנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות (לפרטים נוספים ראה באור 11 לדוחות הכספיים). השפעות אלו קווצו במרביתן מהשפעת שוק ההון שהתשואות בו בתקופת הדוח היו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, בשל היקף דמי הניהול המשתנים שנגבו בתקופת הדוח שהיו גבוהים מדמי הניהול המשתנים שנגבו

בתקופה המקבילה אשתקד ובשל השפעת האינפלציה בתקופת הדוח שהייתה נמוכה ביחס לאינפלציה בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לאחר מס הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 86 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל של כ- 132 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 34%. הקיטון ברווח הכולל ברבעון השלישי של שנת 2014, לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע, בעיקר, בשל הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 49 מיליוני ש"ח לפני מס, וכ- 30 מיליוני ש"ח לאחר מס. הצורך בהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות כאמור, נובע בעיקרו בשל ירידת התשואות הנמשכת, הירידה המתמשכת בריבית חסרת הסיכון והירידה בתשואות הגלומות בנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות (לפרטים נוספים ראה באור 11 לדוחות הכספיים). השפעות אלו קוזזו בחלקן מהשפעת שוק ההון שהתשואות בו בתקופת הדוח היו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, ובשל השפעת האינפלציה בתקופת הדוח שהייתה נמוכה ביחס לאינפלציה בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הסתכם בתקופת הדוח בכ- 254 מיליוני ש"ח, לעומת רווח נקי של כ- 423 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-40% ברווח הנקי.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2014 הסתכם בכ- 36 מיליוני ש"ח, לעומת רווח נקי של כ- 102 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 400 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס של כ- 680 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-41%.

הרווח לפני מס הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 64 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס של כ- 175 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בתקופת הדוח הסתכמו ההכנסות מהשקעות נטו וההכנסות ממיומן לסך של כ- 2,614 מיליוני ש"ח, לעומת רווחים כאמור בסך של כ- 3,063 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המימון של החברה, שלא יוחסו למגזרי הפעילות, הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 75 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 113 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהוצאות המימון בתקופת הדוח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע מהשפעת האינפלציה שהסתכמה לכ-0.1% בתקופת הדוח, ביחס לאינפלציה בשיעור של כ-2% בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המימון של החברה, שלא יוחסו למגזרי הפעילות, הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 31 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 50 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון בהוצאות המימון ברבעון השלישי של שנת 2014 ביחס לרבעון המקביל אשתקד נובע מהשפעת האינפלציה בתקופת הדוח שהייתה נמוכה ביחס לאינפלציה ברבעון המקביל אשתקד.

ההון העצמי של החברה ליום 30 בספטמבר 2014, המתייחס לבעלי המניות של החברה, מסתכם לסך של כ- 3,734 מיליוני ש"ח, לעומת הון עצמי של כ- 3,479 מיליוני ש"ח, ליום 30 בספטמבר 2013 ולעומת הון עצמי של כ- 3,617 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013. השינוי בהון העצמי נובע מ: (א) רווח כולל המיוחס לבעלי המניות של החברה בסך של כ- 401 מיליוני ש"ח; (ב) דיבידנד בסך של כ- 285 מיליוני ש"ח; (ג) סכומים לא מהותיים בגין קרן תרגום של פעילויות חוץ, קרן הון בגין הנפקת אופציות לעובדים.

לפרטים אודות דרישות ההון הרגולטורי מחברות הביטוח בקבוצה ומהחברות המנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, בהתאם לתקנות וחוזרי הפיקוח, לרבות פרטים אודות השפעת כניסתן לתוקף של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012, ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

2.7 ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

הרווח הכולל בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בתקופת הדוח הסתכם לכ- 77 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל של כ- 307 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הכולל נובע בעיקר בשל הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 175 מיליוני ש"ח לפני מס. הצורך בהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות כאמור, נובע בעיקרו בשל ירידת התשואות הנמשכת, הירידה המתמשכת בריבית חסרת הסיכון והירידה בתשואות הגלומות בנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות (לפרטים נוספים ראה באור 11 לדוחות הכספיים). השפעות אלו קוזזו בחלקן בשל תוצאות הפעילות בשוק ההון שהתשואות בו בתקופת הדוח היו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, היקף דמי הניהול המשתנים שנגבו בתקופת הדוח, שהסתכמו לסך של כ- 138 מיליוני ש"ח, למול דמי ניהול בסך של כ- 115 מיליוני ש"ח שנגבו בתקופה המקבילה אשתקד ובשל השפעת האינפלציה שהסתכמה לכ- 0.1% בתקופת הדוח, למול אינפלציה בשיעור של כ- 2% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד הכולל במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 6 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל של כ- 98 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מרווח להפסד נובע בעיקר בשל ירידה בהיקף דמי הניהול המשתנים שנגבו ברבעון השלישי של שנת 2014 בסך של כ- 36.5 מיליוני ש"ח, לעומת דמי ניהול משתנים בסך של כ- 46.5 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד ובשל הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 49 מיליוני ש"ח לפני מס. הצורך בהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות כאמור, נובע בעיקרו בשל ירידת התשואות הנמשכת, הירידה המתמשכת בריבית חסרת הסיכון והירידה בתשואות הגלומות בנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות (לפרטים נוספים ראה באור 11 לדוחות הכספיים).

ההפסד לפני מס במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח הסתכם בתקופת הדוח בכ- 16 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס בסך של כ- 302 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד לפני מס במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 37 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס בסך של כ- 70 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ביטוח חיים

2.7.1 סך הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו לכ- 2,835 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 2,827 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח היוו כ- 36% מכלל הפרמיות שהורווחו בקבוצה בתקופת הדוח.

סך הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 לכ- 944 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 918 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 3% ביחס לרבעון המקביל אשתקד.

ההפסד הכולל בביטוח חיים בתקופת הדוח הינו הפסד מזערי, לעומת רווח כולל בסך של כ- 258 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מרווח להפסד נובע בעיקר בשל הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 175 מיליוני ש"ח לפני מס. הצורך בהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות כאמור, נובע בעיקרו בשל ירידת התשואות הנמשכת, הירידה המתמשכת בריבית חסרת הסיכון והירידה בתשואות הגלומות בנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות (לפרטים נוספים ראה באור 11 לדוחות הכספיים). השפעה זו קוזזה בחלקה מהיקף דמי הניהול המשתנים שנגבו בתקופת הדוח, שהסתכמו לסך של כ- 138 מיליוני ש"ח, למול דמי ניהול בסך של כ- 115 מיליוני ש"ח שנגבו בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד הכולל בביטוח חיים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 36 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל של כ- 81 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מרווח להפסד נובע בעיקר בשל הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 49 מיליוני ש"ח לפני מס. הצורך בהגדלת ההתחייבויות הביטוחיות כאמור, נובע בעיקרו בשל ירידת התשואות הנמשכת, הירידה המתמשכת בריבית חסרת הסיכון והירידה בתשואות הגלומות בנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות

הביטוחיות (לפרטים נוספים ראה באור 11 לדוחות הכספיים) ובשל דמי הניהול המשתנים שנגבו ברבעון השלישי של שנת 2014, שהסתכמו לסך של כ- 36.5 מיליוני ש"ח, לעומת דמי ניהול משתנים בסך של כ- 46.5 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההפסד לפני מס בביטוח חיים הסתכם בתקופת הדוח בכ- 91 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס של כ- 251 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד לפני מס בביטוח חיים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 69 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס של כ- 53 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההכנסות מהשקעות, המוחזקות כנגד התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים, הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 2,057 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסות מהשקעות בסך של כ- 2,347 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווחיות בביטוח חיים נגזרת, בעיקרה, מרווחי ההשקעה, המשפיעים על ההכנסות מדמי הניהול של נכסי ההתחייבויות תלויות התשואה ועל המרווח הפיננסי מהשקעות כספי התחייבויות שאינן תלויות תשואה. דמי הניהול והמרווח הפיננסי מחושבים בערכים ריאליים. בתקופת הדוח דמי הניהול המשתנים שנגבו היו גבוהים מאלו שנגבו בתקופה המקבילה אשתקד, בשל האינפלציה הנמוכה שהייתה בתקופת הדוח ואשר הסתכמה לכ- 0.1%, למול אינפלציה בשיעור של כ- 2% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות מהשקעות, המוחזקות כנגד התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים, הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 639 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסות מהשקעות בסך של כ- 1,067 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בתקופת הדוח הסתכמו הפדיונות לסך של כ- 651 מיליוני ש"ח, והיוו כ- 2.4% מהעתודה הממוצעת בביטוח חיים, לעומת פדיונות בסך של כ- 664 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, שהיוו כ- 2.7% מהעתודה הממוצעת אשתקד.

סך עתודות ביטוח חיים ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכמו לכ- 43 מיליארדי ש"ח.

פוליסות תלויות תשואה:

פוליסות שהוצאו בשנים 1991 - 2003

7-9.2013 (באחוזים)	7-9.2014 (באחוזים)	1-9.2013 (באחוזים)	1-9.2014 (באחוזים)	
2.11	1.54	5.52	5.97	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
1.69	1.20	4.34	4.72	תשואה ריאלית לאחר תשלום דמי ניהול
3.43	1.84	7.64	6.08	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
3.00	1.50	6.43	4.82	תשואה נומינלית לאחר תשלום דמי ניהול

להלן שיעורי התשואה בפוליסות תלויות תשואה - מסלול כללי:

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004

7-9.2013 (באחוזים)	7-9.2014 (באחוזים)	1-9.2013 (באחוזים)	1-9.2014 (באחוזים)	
2.21	1.37	5.55	5.73	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
1.91	1.07	4.62	4.82	תשואה ריאלית לאחר תשלום דמי ניהול
3.53	1.67	7.67	5.83	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
3.22	1.37	6.72	4.92	תשואה נומינלית לאחר תשלום דמי ניהול

אומדן סכום רווחי ההשקעות ודמי הניהול, הנכללים בדוחות רווח והפסד המאוחדים, אשר נזקפו לזכות או לחובת המבוטחים בפוליסות תלויות תשואה והמחושבים בהתאם להנחיות שקבע המפקח, על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח הממוצעות, הוא (במיליוני ש"ח):

7-9.2013	7-9.2014	1-9.2013	1-9.2014	
741	427	1,495	1,347	רווחים לאחר דמי ניהול
98	99	262	316	סך דמי ניהול

קרנות פנסיה

2.7.2 מספר העמיתים בקרנות הפנסיה המנוהלות על ידי הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2014 הינו כ- 863 אלפי עמיתים, מתוכם כ- 442 אלפי עמיתים פעילים, גידול של כ- 2% במספר העמיתים הפעילים למול 31 בדצמבר 2013.

היקף הנכסים המנוהלים על ידי קרנות הפנסיה ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם בכ- 30.1 מיליארדי ש"ח, לעומת כ- 23.5 מיליארדי ש"ח, ליום 30 בספטמבר 2013, גידול של כ- 28% ולעומת היקף נכסים בסך של כ- 25.4 מיליארדי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, גידול של כ-19%. הגידול ביחס לשנה קודמת נובע מגידול בפעילות ומהתשואה שהושגה בתקופת הדוח.

דמי הגמולים שנגבו על-ידי קרנות הפנסיה של הקבוצה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 3,552 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 2,973 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 19%. עיקר הגידול נובע מגידול בפעילות.

סך הנכסים של קרנות הפנסיה ודמי הגמולים המופקדים בהן אינו נכלל בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

סך ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה הסתכם בתקופת הדוח בכ- 180 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 161 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-12%.

סך ההכנסות מדמי ניהול שנגבו מקרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לכ- 64 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 55 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ- 16%.

ההוצאות בקשר לניהול קרנות הפנסיה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 146 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 129 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בקשר לניהול קרנות הפנסיה הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 51 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 44 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך הרווח הכולל לפני מס מניהול קרנות פנסיה ומתפעול קרן פנסיה ותיקה, הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 40 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 33 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח הכולל לפני מס מניהול קרנות פנסיה ומתפעול קרן פנסיה ותיקה, הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך הרווח לפני מס מניהול קרנות פנסיה ומתפעול קרן פנסיה ותיקה, הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 38 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס בסך של כ- 34 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח לפני מס נובע מגידול בהיקף הפעילות.

הרווח לפני מס מניהול קרנות פנסיה ומתפעול קרן פנסיה ותיקה, הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 15 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס של כ- 13 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח לפני מס נובע מגידול בהיקף הפעילות.

בתקופת הדוח נרשמו תשואות חיוביות במרבית אפיקי ההשקעה בשוק ההון. שיעורי התשואות הנומינליות שהשיגו קרנות הפנסיה החדשות המנוהלות בקבוצה הינם כדלקמן:

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014	
שם הקרן	תשואת השקעות (באחוזים)
הראל גלעד פנסיה	6.04
הראל - מנוף פנסיה	5.98

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014	
שם הקרן	תשואת השקעות (באחוזים)
הראל גלעד פנסיה	1.92
הראל - מנוף פנסיה	1.86

קופות גמל

2.7.3 נכון למועד הדוח, הקבוצה מנהלת 11 קופות גמל (קופות גמל, קרנות השתלמות, קופות מרכזיות ואישיות לפיצויים, קופת גמל לדמי מחלה וקופה לפנסיה תקציבית). בחלק מקופות הגמל מספר מסלולי השקעה, לבחירת העמית. סך הכל מפעילה הקבוצה, נכון ליום 30 בספטמבר 2014, במסגרת קופות הגמל כאמור 35 מסלולים.

היקף הנכסים המנוהלים בקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, ליום 30 בספטמבר 2014, הסתכם לסך של כ-29 מיליארדי ש"ח, לעומת סך של כ-26.1 מיליארדי ש"ח, ליום 30 בספטמבר 2013, ולעומת סך של כ-27.2 מיליארדי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, גידול של כ-11.2% ביחס ל-30 בספטמבר 2013 וגידול בשיעור של כ-6.8% ביחס ל-31 בדצמבר 2013. עיקר הגידול נובע מהתשואות שהושגו בשוק ההון.

הנכסים ודמי הגמולים של קופות הגמל אינם נכללים בדוחות המאוחדים של החברה.

ההכנסות מדמי ניהול, שנגבו מקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, הסתכמו בתקופת הדוח בכ-165 מיליוני ש"ח, למול כ-146 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-13%, הגידול בדמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בהיקף הנכסים המנוהלים בתקופת הדוח למול התקופה המקבילה אשתקד ומקוטון בהחזרי דמי ניהול לעמיתים.

סך ההכנסות מדמי ניהול, שנגבו מקופות הגמל המנוהלות בקבוצה, הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לכ-59 מיליוני ש"ח, לעומת כ-46 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהכנסות מדמי הניהול נובע מקוטון בהחזרי דמי ניהול לעמיתים.

ההוצאות בקופות הגמל הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-128 מיליוני ש"ח, לעומת כ-130 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בקופות הגמל הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ-43 מיליוני ש"ח, לעומת כ-42 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך הרווח הכולל לפני מס של החברות המנהלות קופות גמל, הנכלל בדוח הרווח והפסד המאוחד במגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-38 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ-17 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מגידול בדמי הניהול שנגבו בתקופת הדוח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים ובשל הקוטון בהחזרי דמי ניהול לעמיתים.

סך הרווח הכולל לפני מס של החברות המנהלות קופות גמל, הנכלל בדוח הרווח והפסד המאוחד במגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ-16 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ-4 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע מגידול בדמי הניהול שנגבו בתקופת הדוח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים ובשל הקוטון בהחזרי דמי ניהול לעמיתים.

סך הרווח לפני מס של פעילות קופות הגמל, הנכלל בדוח הרווח והפסד המאוחד במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-37 למול רווח לפני מס בסך של כ-17 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח לפני מס של פעילות קופות הגמל, הנכלל בדוח הרווח והפסד המאוחד במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ-16 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ-4 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הצבירה נטו (ללא השפעת התשואות שהושגו בגין הנכסים המנוהלים) בקופות הגמל בתקופת הדוח הייתה חיובית והסתכמה לסך של כ-602 מיליוני ש"ח, לעומת צבירה חיובית של כ-472 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.8 ביטוח בריאות

הסך הכולל של הפרמיות שהורווחו במגזר ביטוח בריאות הסתכם בתקופת הדוח בכ-2,653 מיליוני ש"ח, למול סך של כ-2,361 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-12%. הסך הכולל של הפרמיות שהורווחו במגזר ביטוח בריאות מהווה בתקופת הדוח כ-34% מכלל הפרמיות שהורווחו בקבוצה.

הסך הכולל של הפרמיות שהורווחו במגזר ביטוח בריאות הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ-929 מיליוני ש"ח, למול סך של כ-833 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ-12%.

הרווח הכולל במגזר ביטוח בריאות הסתכם בתקופת הדוח לכ-163 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ-128 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל נובע בעיקר מהשפעות שוק ההון שהתשואות בו היו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד ובשל השפעת האינפלציה שהסתכמה בתקופת הדוח לשיעור של כ-0.1%, למול אינפלציה בשיעור של כ-2% בתקופה המקבילה אשתקד. השפעות אלו קוזזו בחלקן כתוצאה מעדכון ריביות ההיוון, בשל ירידות הריבית במשק, בסך של כ-31 מיליוני ש"ח לפני מס (לפרטים נוספים ראה באור 11 לדוחות הכספיים) וכתוצאה מהשחיקה הנמשכת בתוצאות הפעילות בפוליסות הבריאות הקבוצתיות, הנובעת מהעלייה בשיעור התביעות.

הרווח הכולל במגזר ביטוח בריאות הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ-52 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ-49 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח הכולל נובע בעיקר מהשפעת שוק ההון, שהתשואות בו היו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד. השפעה זו קוזזה בחלקה מהשחיקה הנמשכת בתוצאות הפעילות בפוליסות הבריאות הקבוצתיות, הנובעת מהעלייה בשיעור התביעות.

הרווח לפני מס במגזר ביטוח בריאות בתקופת הדוח מסתכם בכ-131 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ-126 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-4%.

הרווח לפני מס במגזר ביטוח בריאות הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ-44 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ-41 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך התשלומים והשינוי בהתחייבויות ברוטו בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח בריאות בתקופת הדוח הסתכמו לכ-2,151 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-1,929 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-12% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. מרבית השינוי כאמור נובע מגידול בתביעות בביטוחים קבוצתיים ומגידול בהיקף התיק.

רווחי השקעה שנוקפו לתכנית לביטוח סיעודי קבוצתי שבה מרבית הסיכון הביטוחי מוטל על התוכנית עצמה הסתכמו לסך של כ-109 מיליוני ש"ח, בדומה לרווחי ההשקעה בתקופה המקבילה אשתקד.

2.9 ביטוח כללי

הרכב הפרמיות ברוטו והרווח בפעילות הביטוח הכללי לתקופת הדוח, לפני מסים, על פי ענפי הביטוח הכלולים בביטוח הכללי, הינו כדלקמן (באלפי ש"ח):

פרמיות ברוטו					
שנת 2013	7-9.2013	7-9.2014	שינוי		
			ב- %	1-9.2013	
484,636	101,478	90,727	(4.5)	405,599	רכב חובה
898,957	177,512	163,043	5.0	759,025	רכב רכוש
956,121	215,060	250,731	5.6	663,757	ענפי רכוש ואחרים
761,274	120,433	133,313	5.4	523,112	ענפי חבויות אחרים
(17,396)	(5,578)	(6,499)	51.3	(12,014)	ביטוח אשראי ומשכנתאות*
3,083,592	608,905	631,315	3.3	2,339,479	סה"כ

* בניכוי סילוקים

רווח (הפסד) כולל לפני מסים					
שנת 2013	7-9.2013	7-9.2014	שינוי		
			ב- %	1-9.2013	
109,356	9,471	13,506	58.0	68,015	רכב חובה
21,015	8,898	3,270	67.9	16,465	רכב רכוש
21,554	7,366	12,819	71.7	17,381	ענפי רכוש ואחרים
1,585	560	(4,450)	-	(3,829)	ענפי חבויות אחרים
54,150	15,756	14,021	55.5	32,468	ביטוח אשראי ומשכנתאות
207,660	42,051	39,166	79.0	130,500	סה"כ

הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 2,418 מיליוני ש"ח, למול כ- 2,339 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3%. הגידול בפרמיות ברוטו בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול בחלקה של החברה בביטוח כלי רכב של עובדי המדינה בתקופת הדוח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד (ראה סעיף 2.9.1 להלן).

סך הפרמיות ברוטו הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 631 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 609 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-4%.

הפרמיות בשייר הסתכמו בתקופת הדוח לכ- 1,338 מיליוני ש"ח, למול כ- 1,315 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-2%.

הפרמיות בשייר הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 לכ- 304 מיליוני ש"ח, למול כ- 315 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הכולל בביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 234 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל של כ- 131 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח נובע בעיקר מהשפעת שוק ההון שהתשואות בו היו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, בשל השפעת האינפלציה הנמוכה בתקופת הדוח ביחס לאינפלציה בתקופה המקבילה אשתקד ומשיפור בתוצאות החיתומיות.

הרווח הכולל בביטוח כללי הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 39 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 167 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ- 140 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 20%.

הרווח לפני מס בביטוח כללי הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 20 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

2.9.1 רכב רכוש

בביטוח רכב רכוש הסתכמו הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח לסך של כ- 797 מיליוני ש"ח, למול פרמיות ברוטו בסך של כ- 759 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 5%. הגידול בפרמיות נובע, בעיקרו, מגידול חלקה של החברה בביטוח רכב עובדי מדינה בתקופת הדוח למול התקופה המקבילה אשתקד.

סך הפרמיות ברוטו בביטוח רכב רכוש הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 163 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 178 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 8%.

הפרמיות בשייר הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 626 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 598 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 5%.

סך הפרמיות בשייר בביטוח רכב רכוש הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 127 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 139 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 8%.

הרווח הכולל בביטוח רכב רכוש הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 28 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות בענף זה, מהשפעת האינפלציה שהייתה נמוכה מהאינפלציה בתקופה המקבילה אשתקד, ומהשפעת שוק ההון שהתשואות בו היו גבוהות מהתשואות בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל בביטוח רכב רכוש ברבעון השלישי של שנת 2014 הסתכם לסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח רכב רכוש הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 21 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח רכב רכוש הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 1 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

ביום 30 בספטמבר 2014 נמסר לחברה על זכייתה בכ- 52% מהיקף ביטוחי רכב רכוש חובה של עובדי מדינה לשנת 2015, וזאת במסגרת מכרז שפרסם החשכ"ל.

החברה מבטחת רכבי עובדי מדינה מזה למעלה מ- 35 שנים.

בשנת 2014 זכתה החברה בכ- 95% מכלי הרכב שנכללו במכרז החשכ"ל, לעומת שיעור של כ- 80% בשנת 2013, ולעומת שיעור של כ- 10% בשנת 2012.

לזכייה כאמור במכרז, ולקיטון הצפוי בהיקף רכב עובדי מדינה שיבוטחו בחברה בשנת 2015 לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה.

2.9.2 רכב חובה

בביטוח רכב חובה הסתכמו הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח לסך של כ- 387 מיליוני ש"ח, למול פרמיות ברוטו בסך של כ- 406 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 5%.

סך הפרמיות ברוטו בביטוח רכב חובה הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 91 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 101 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 11%.

לגבי ביטוח חובה כללי רכב שבבעלות עובדי המדינה - ראה סעיף 2.9.1 לעיל לגבי רכב רכוש.

הפרמיות בשייר הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 307 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 322 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרמיות בשייר בביטוח רכב חובה הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 לכ- 71 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 80 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 11%.

הרווח הכולל בביטוח רכב חובה הסתכם בתקופת הדוח בכ- 107 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל נובע בעיקר מהשפעת שוק ההון שהתשואה בו הייתה גבוהה ביחס לתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, בשל השפעת האינפלציה הנמוכה בתקופת הדוח ביחס לשיעור האינפלציה בתקופה המקבילה אשתקד ובשל שיפור בתוצאות החיתומיות.

הרווח הכולל בביטוח רכב חובה הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח רכב חובה הסתכם בתקופת הדוח בכ- 77 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס של כ- 73 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח רכב חובה הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 3 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס של כ- 5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מאחר שבעל רכב חייב לבטח את רכבו בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי, בעלי רכב (בדרך כלל אופנועים) שנדחו על-ידי חברות הביטוח רשאים לרכוש ביטוח באמצעות ה"פול" (המאגר הישראלי לביטוח רכב). ה"פול" פועל כחברת ביטוח לכל דבר. תעריפיו, אשר נקבעים על-ידי המפקח, גבוהים מתעריפי חברות הביטוח הפועלות בשוק והם מהווים רף עליון לתעריפי חברות הביטוח (למעט לגבי אופנועים), תעריף ביטוח החובה המקסימאלי שחברת ביטוח רשאית לגבות ממבוטח אינו יכול לעלות על 90% מתעריף נטו של ה"פול" לאותו מבוטח). כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות ב"פול", וכל אחת נושאת בהפסדי ה"פול", על-פי חלקה היחסי בשוק ביטוח רכב חובה בשנה שחלפה.

לאור שינוי תקנון הפול, חלקה היחסי של החברה בדמי הביטוח נטו לשנת 2014 ייקבע רק בתחילת שנת 2015, בהתאם לחלקה היחסי בפועל בדמי הביטוח לשנת 2014 ביחס לשוק. במכתב מאת מנכ"ל ה"פול", נקבע חלקה הזמני של החברה בדמי הביטוח נטו לשנת 2014, בשיעור של 10.9% (למול 10.6% שהיה חלקה של החברה בשנת 2013).

להשתתפות כאמור של החברה בדמי הביטוח של הפול, אין השפעה מהותית על תוצאות פעילותה של החברה.

2.9.3 ענפי חבויות ואחרים

בביטוח חבויות ואחרים הסתכמו הפרמיות ברוטו בתקופת הדוח לסך של כ- 551 מיליוני ש"ח, למול פרמיות ברוטו בסך של כ- 523 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 5%.

הפרמיות ברוטו בביטוח חבויות ואחרים הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 133 מיליוני ש"ח, למול פרמיות ברוטו בסך של כ- 120 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרמיות בשייר הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 241 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 238 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 1%.

סך הפרמיות בשייר בביטוח חבויות ואחרים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 56 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 49 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 14%.

הרווח הכולל בביטוח חבויות אחרים הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 18 מיליוני ש"ח, למול הפסד כולל בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע, בעיקר, מהשפעת שוק ההון שהתשואה בו הייתה גבוהה ביחס לתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, מהשפעת האינפלציה בתקופת הדוח שהיתה הנמוכה ביחס לאינפלציה בתקופה המקבילה אשתקד ומתביעה חריגה בענף חבויות שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד. השפעות אלו קוזזו בחלקן כתוצאה מעדכון ריביות ההיוון שנכללה בתוצאות בתקופת הדוח, בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח לפני מס.

ההפסד הכולל בביטוח חבויות אחרים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 1 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מרווח להפסד נובע מהתשואות בשוק ההון שהיו נמוכות מהתשואות ברבעון המקביל אשתקד.

ההפסד לפני מס בביטוח חבויות אחרים הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 7 מיליוני ש"ח למול הפסד לפני מס של כ- 0.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד לפני מס בביטוח חבויות אחרים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 13 מיליוני ש"ח למול הפסד לפני מס בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

2.9.4 ענפי רכוש ואחרים

בביטוח רכוש ואחרים הסתכמו הפרמיות בתקופת הדוח לסך של כ- 701 מיליוני ש"ח, למול פרמיות בסך של כ- 664 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרמיות ברוטו בביטוח רכוש ואחרים הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 251 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 215 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-17%.

הפרמיות בשייר הסתכמו בתקופת הדוח לכ- 182 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 169 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 8%.

הפרמיות בשייר בביטוח רכוש ואחרים הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 56 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 53 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-6%.

הרווח הכולל בביטוח רכוש ואחרים הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 30 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומות.

הרווח הכולל בביטוח רכוש ואחרים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 בכ- 13 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח רכוש ואחרים הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 28 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח לפני מס בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח רכוש ואחרים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

2.9.5 ענף ביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא

בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא הסתכמו הפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח לסך של כ- 34 מיליוני ש"ח, למול פרמיות בסך של כ- 33 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 1%. הפרמיות שהורווחו בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא אינן בגין מכירות חדשות, אלא בגין פרמיות שנרשמו בהתאם למנגנון רישום הפרמיות, בהתאם לתנאים שקבועים ברישיונה של EMI.

סך הפרמיות שהורווחו בשייר בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 10 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 8 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בענף ביטוח זה לא קיימים ל- EMI הסכמי ביטוח משנה.

הרווח הכולל בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא הסתכם בתקופת הדוח לרווח בסך של כ- 51 מיליוני ש"ח, למול רווח כולל בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מהשפעות שוק ההון שהתשואה בו הייתה גבוהה ביחס לתשואות בתקופה המקבילה אשתקד, מהשפעת האינפלציה שהייתה נמוכה מהאינפלציה בתקופה המקבילה אשתקד ובשל קיטון בהוצאות כתוצאה משינוי מתכונת הפעילות של החברה.

הרווח הכולל בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לכ- 14 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל של כ- 16 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 48 מיליוני ש"ח, למול רווח לפני מס בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מס בביטוח אשראי למגורים המובטח במשכנתא הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2014 לסך של כ- 18 מיליוני ש"ח, לעומת רווח לפני מס בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

2.10 מסים על ההכנסה

סכום המסים על ההכנסה בתקופת הדוח הסתכם להוצאה בסך של כ- 145 מיליוני ש"ח, למול הוצאות בגין מיסים על הכנסה בסך של כ- 257 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סכום המסים על ההכנסה ברבעון השלישי של שנת 2014 הסתכם להוצאה בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח, למול הוצאה של כ- 73 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

2.11 נזילות ומקורות מימון

2.11.1 תזרים מזומנים

סך תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכם בתקופת הדוח לכ- 183 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בכ- 160 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון ותנודות בשער החליפין הסתכמו בכ- 29 מיליוני ש"ח. התוצאה של כל הפעילות הני"ל מתבטאת בקיטון ביתרות המזומנים בסך של כ- 372 מיליוני ש"ח.

2.11.2 מימון הפעילות

ככלל, החברה והחברות הבנות שלה מממנות את פעילותן השוטפת ממקורותיהן העצמאיים. רכישה של פעילות חדשה נעשית לעיתים בחלקה באמצעות מימון חיצוני. כמו כן, לאור דרישות ההון החלות על החברה והחברות הבנות של החברה שהינן מבטח, ובהתאם לתקנות ההון, ההון הרגולטורי הנדרש ממבטח יכול להיות מורכב מהון ראשוני, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב. בהתאם לכך, בתקופת הדוח גייסה החברה לראשונה הון ראשוני מורכב, כמפורט להלן.

2.11.2.1 הצעת רכש חליפין

לעניין אישור הדירקטוריון לבחינת ביצוע הנפקה והחלפת חוב בדרך של הצעת רכש חליפין (לרבות ביצוע תיקון תשקיף המדף של הראל הנפקות, לצורך זאת) – ראה באור 12 (2) לדוחות הכספיים.

2.11.2.2 הלוואה להראל פנסיה

לעניין הלוואה בסך 10 מיליוני ש"ח, שניתנה ביום 17 ביוני 2014 להראל פנסיה על-ידי החברה, לצורך עמידתה בדרישות ההון החלות עליה - ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

2.11.2.3 הקצאה פרטית - הרחבת אגרות חוב סדרות ו-ז'

לעניין הרחבת סדרות אגרות חוב (סדרות ו-ז'), בדרך של הקצאה פרטית, בהיקף של 70 מיליוני ש"ח ע.נ., על-מנת שהתמורה תשמש כהון שלישוני מורכב בידי החברה - ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

2.11.2.4 שטר הון ראשוני מורכב

לעניין שטר הון ראשוני מורכב שהנפיקה החברה להראל השקעות ביום 31 במרס 2014, כנגד העמדת סך של 50 מיליוני ש"ח על ידי הראל השקעות לחברה, על מנת שסכום זה יוכר כהון ראשוני מורכב בידי החברה - ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

2.11.2.5 תשקיף מדף - הראל הנפקות

לעניין פרסום תשקיף מדף על ידי הראל הנפקות ביום 11 בפברואר 2014 - ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

2.11.2.6 הנפקה פרטית - הרחבות אגרות חוב סדרות וי-ח'

לעניין הנפקה פרטית של כתבי התחייבות של הראל הנפקות מסדרות וי-ח', כהרחבת סדרות אלו, בהיקף של 100 מיליוני ש"ח ע.ג. - ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

3 היבטי ממשל תאגידי

3.1 נושאי משרה

3.1.1 סיום כהונה ומינויים של נושאי משרה

3.1.1.1 ביום 20 באוגוסט 2014 סיים את כהונתו עו"ד חנן פרידמן, אשר כיהן כיועץ משפטי של החברה ושל חברות נוספות בקבוצה, זאת בהתאם להודעתו מיום 27 באפריל. אין בנסיבות הודעתו על סיום כהונתו, נסיבות שיש להביאן לידיעת הציבור או הפיקוח. ביום 20 באוגוסט 2014, החלה עו"ד נטלי משען-זכאי את כהונתה כיועצת המשפטית של החברה ושל חברות נוספות בקבוצה.

3.1.1.2 ביום 5 ביוני 2014 הודיע מר ליאור דר, מנהל חטיבת שיווק ומכירות בחברה, על סיום כהונתו בחברה. בהמשך לכך, ביום 17 ביוני 2014, החליט דירקטוריון החברה על שינוי ארגוני, במסגרתו חטיבת השיווק והמכירות תמוזג לחטיבת המטה. בראש החטיבה המאוחדת יעמוד מר ניר כהן, המכהן כראש חטיבת המטה בארבעת השנים האחרונות. מר דר יסיים את כהונתו בפועל בתום תהליך חפיפה עם מר כהן.

3.1.1.3 ביום 28 בנובמבר 2013 הודיע מר אורן בן חורין, אשר כיהן כמבקר הפנים של החברה על סיום כהונתו בחברה. אין בנסיבות הודעתו על סיום כהונתו, נסיבות שיש להביאן לידיעת הציבור או הפיקוח. מר בן חורין סיים בפועל את כהונתו ביום 1 בפברואר 2014 אך ממשיך לעמוד לרשות החברה לפי צרכיה עד לסוף שנת 2014. ביום 1 בפברואר 2014 החלה לכהן גב' אסנת מנור זיסמן בתפקיד מבקרת הפנים של החברה.

3.1.2 מדיניות תגמול בגופים המוסדיים בקבוצה

כמפורט בתקנה 21 (א) בפרק 5 - פרטים נוספים על החברה, בדוח התקופתי של החברה, החברה וחברות בנות של החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "הגופים המוסדיים"), אימצו מדיניות תגמול המבוססת על מדיניות התגמול של הראל השקעות, אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית של הראל השקעות ביום 22 באוגוסט 2013. ביום 10 באפריל 2014, פרסם המפקח חוזר "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים" (להלן: "החוזר").

ככלל, מדיניות התגמול של הראל השקעות, של החברה ושל הגופים המוסדיים תאמה להוראות החוזר, למעט במספר מועט של נושאים.

בהתאם להמלצת ועדת התגמול ולאחר שוועדת התגמול קיימה התייעצויות עם ועדת הביקורת, ועדת ניהול סיכונים וועדת השקעות עמיתים, אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, וזאת לאחר קבלת המלצה לכך מאת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

מדיניות התגמול נועדה לשמש הן לצורך הנעת המנהלים הבכירים והכוונתם בהתאם ליעדי החברה ותכניתה האסטרטגית, והן לצורך שימור התחרותיות בגיוס ובשימור כוח אדם איכותי בתפקידי ניהול בכירים. כל זאת, במטרה ליצור ערך כלכלי ארוך טווח לקבוצה.

קביעת מדיניות התגמול נערכה בהתחשב, בין היתר, במטרות החברה, האסטרטגיה ומדיניות ניהול הסיכונים, וכן בתנאי ההעסקה והמענקים שהיו נהוגים בחברה לנושאי המשרה בשנים קודמות, רמות שכר ותגמול המקובלות בתאגידי ביטוח ופיננסים בישראל ובחברות גדולות אחרות במשק הישראלי, וכן על בסיס שיקולים ארגוניים ובכלל זה עלויות השכר של קבוצות עובדים שונות ופערי השכר הרצויים ביניהם. הסדרי תגמול הם בין הכלים העומדים לרשותה של החברה לשם השגת מטרותיה, שימור הון אנושי וגיוס כוח אדם איכותי. מטרה מרכזית של מדיניות התגמול הינה מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם היעדים ארוכי הטווח של החברה, עם מדיניות ניהול

הסיכונים של החברה, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעות החברה. לאור זאת נקבעו במדיניות התגמול הוראות שנועדו להשיג מטרה זו.

מדיניות התגמול חלה על (א) נושאי משרה; (ב) בעלי תפקידים מרכזיים - מי שמועסק על ידי גוף מוסדי ולפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או על כספי חוסכים באמצעותו. בעל תפקיד מרכזי כולל את מי שאינו נושא משרה אך סך התגמול שקיבל בגין כל אחת מהשנתיים שחלפו עולה על 1.5 מיליוני ש"ח ומי שעוסק בניהול השקעות של גוף מוסדי וכספי חוסכים באמצעותו, מי שעוסקים בפעילות של ניהול השקעות תחת מנהלי ההשקעות, מנהלי יחידות השיווק בחטיבת השיווק והמכירות ובמחוזות והחתימים הראשיים; (ג) כלל העובדים.

העדכונים העיקריים למדיניות התגמול הינם:

(א) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקים שנתיים באופן שחלק מהמענק ישולם באופן מיידי וחלקו יידחה ויפרס על פני 3 שנים על מנת לשמר את היכולת לתקן טעויות ולהפחית מענקים אם יתברר בדיעבד שחושבו לפי נתונים שגויים. שיעור סכום המענק שתשלמו יידחה הינו בין 55% ל- 50%, בהתאם לבכירות בעל התפקיד המרכזי. 1/3 מהסכום שיידחה ישולם 12 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק, 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 24 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק ו- 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 36 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק (למעט לגבי המנכ"ל – ישולם בתום 42 חודשים);

(ב) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקי פרישה – בדומה למנגנון המתואר בסעיף (א) לעיל כאשר לעניין גובה הסכום שיידחה, יש הבחנה בין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו לאחר חודש דצמבר 2013 לבין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו קודם לחודש דצמבר 2013;

(ג) קביעת תנאים לתשלום סכומים שנדחו - לגבי מענק שנתי: לא התגלו טעויות בחישוב סכום המענק, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד התשלום, הגוף המוסדי עומד בדרישות ההון החלות עליו וכן הראל ביטוח עומדת בדרישות ההון החלות עליה. לגבי מענקי פרישה תנאי נוסף לפיו הראל ביטוח הציגה רווח כולל בדוחות הכספיים האחרונים שפרסמה (רבעוני או שנתי) בטרם מועד התשלום;

(ד) קביעה כי היחס בין הרכיבים המשתנים לקבועים לא יעלה על 1:1 ולגבי בעלי תפקיד בתחום הבקרה והדיווח נקבע יחס נמוך יותר);

(ה) קביעת הוראות לעניין החלת המדיניות על מי שמועסק על ידי הגופים המוסדיים במיקור חוץ - במסגרת הסכם לקבלת שירותי מיקור חוץ, יובטח כי מנגנון התגמול של העובדים המועסקים על ידי נותן שירות במיקור חוץ בשל עיסוקם בקשר עם הסכם ההתקשרות כאמור, שיש להם השפעה על פרופיל הסיכונים של הגוף המוסדי, או על כספי העמיתים, יהיה עקבי עם הוראות מדיניות התגמול ולא יכלול מנגנונים המעודדים נטילת סיכונים עודפים;

(ו) קביעת עקרונות תגמול לכלל עובדי הגופים המוסדיים – התגמול לכלל העובדים כולל את רכיבי המשכורת, נלוות וסוציאליות, תנאי סיום העסקה, מענק פרישה (בכפוף לאישור מיוחד), הטבות כלליות ומענק שנתי - שיהיה בהתאם למסגרת תקציבית שיקבע הדירקטוריון, ככל שיקבע ובהתאם לפרמטרים שקבעו לחלוקת המענקים השנתיים;

(ז) הכללת מספר מדדי סיכון נוספים בתכנית, אשר יפחיתו את התגמול בעת התממשות הסיכון.

המדיניות קובעת, כי אין בה כדי לפגוע בזכויות שכבר נצברו.

לאור עדכון מדיניות התגמול בגופים המוסדיים, נושאי המשרה המכהנים בחברה ובגופים המוסדיים, קיבלו על עצמם, באופן וולונטרי, את מנגנון הדחייה והפריסה של המענק השנתי, כפי שנקבע במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים ובכך הרעו את תנאי העסקתם הקיימים.

במסגרת הדיונים בגופים המוסדיים בעדכון תכנית התגמול נדונה גם ההשפעה האפשרית של תזכיר חוק תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014 (להלן: "הצעת החוק"), אם וככל שיהפך לחוק. בנושא זה התקבלה החלטת ביניים, כדלקמן: (א) לא יאושרו התקשרויות חדשות ולא יעודכנו התקשרויות עם נושאי משרה, אשר עלות העסקה בגדרן עולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה; (ב) בתוך שלושה חודשים מחקיקת החוק או במועד שלא יאוחר מחודש יולי 2015, לפי המאוחר, גם אם לא יתקבל החוק עד מועד זה, יתקיים דיון לשם בחינת עדכונים במדיניות התגמול, בהתאם לנוסח הסופי של החוק.

4 בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הדירקטוריון מביע תודתו לעובדי וסוכני החברה עבור הישגי הקבוצה

מישל סיבוני
מנכ"ל

יאיר המבורגר
יו"ר הדירקטוריון

25 בנובמבר 2014

הצהרה

אני, מישל סיבוני, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מישל סיבוני

מנהל כללי

25 בנובמבר 2014

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה

אני, רוני אגסי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רוני אגסי

25 בנובמבר 2014

מנהל חטיבת כספים
ומשאבים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

